
Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΠΡΟΣΤΑ! ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΜΕΤΑ

Θέσεις της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ) για την αντιμετώπιση της Οικονομικής Κρίσης και για την ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας.

ελληνική εταιρία διοικήσεως επιχειρήσεων

ΑΘΗΝΑ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή.....	σελ.2-3
2. Σύνοψη Θέσεων	σελ.4-5
3. Δημοσιονομική Προσαρμογή.....	σελ.6-8
4. Ανεργία	σελ.9-10
5. Ρευστότητα.....	σελ.11-13
6. Γρήγορες Νίκες.....	σελ.14
7. Ποιότητα εργασιακού περιβάλλοντος.....	σελ.15-16
8. Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία Προστιθέμενη Αξία - Εξωστρέφεια	σελ.17-22
9. Τομείς που απαιτούν συναίνεση.....	σελ.23-29
10. Ελκυστικότητα της χώρας σε επενδύσεις.....	σελ.30
11. Οδηγώντας την Ελλάδα με προοπτικές στην επιτυχία.....	σελ.31-34
12. Κοινωνική υπευθυνότητα και ανάπτυξη	σελ.35-37
Παραρτήματα.....	σελ.38-40

1.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι συγκεκριμένες θέσεις αποτελούν συνέχεια των θέσεων που παρουσίασε η Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων τον Δεκέμβριο του 2010.

Οι εξελίξεις που υπήρξαν από τότε μέχρι σήμερα ήταν ραγδαίες, τόσο σε Διεθνές αλλά κυριότερα σε Εθνικό επίπεδο.

Η Παγκόσμια Οικονομική Κρίση και οι διαφαινόμενες οικονομικές εξελίξεις, δημιουργούν νέα δεδομένα και νέες συνθήκες πάνω στις οποίες καλούνται να πορευτούν οι κοινωνίες και οι λαοί τον 21^ο αιώνα.

Οι αλλαγές προβλέπονται σημαντικές και συνεπώς, οι οικονομίες εκείνες που θα βασιστούν σε αξίες επιχειρηματικής ηθικής και σύγχρονες αρχές μάνατζμεντ για να σχεδιάσουν σωστά και με σταθερότητα τη στρατηγική ανάπτυξής τους, αλλά το κυριότερο θα διαθέτουν μέρισμα για όλα τα ενδιαφερόμενα κοινά, θα είναι αυτές που θα έχουν βιώσιμη ανάπτυξη.

Η έννοια του σχεδιασμού στις ημέρες μας, επιβάλλεται να είναι πιο βραχυμεσοπρόθεσμη από ποτέ και με μεγάλες δυνατότητες προσαρμοστικότητας, διότι οι εξελίξεις είναι πολύ γρήγορες και έχουν πλέον και λόγω της παγκοσμιοποίησης, πολύ μεγάλη επίπτωση σε διεθνές επίπεδο. Η παγκόσμια κοινότητα βίωσε και εξακολουθεί να βιώνει την επίπτωση της κατάρρευσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και τις επιπτώσεις που είχε και που θα εξακολουθήσει να έχει τα επόμενα χρόνια, τόσο στην αμερικανική, όσο και την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία.

Ειδικά σε Εθνικό επίπεδο η κατάσταση είναι σοβαρότερη. Η χώρα μας και λόγω του μεγέθους της και λόγω του ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει στην οικονομία

της βασίζονται περισσότερο στο εσωτερικό της περιβάλλον, στις δομές της, στις διαχρονικά κακές επιλογές της Κεντρικής Διοίκησης σχετικά με το Μοντέλο Ανάπτυξής της και τέλος, στην κακή νοοτροπία που αναπτύχθηκε στην κοινωνία της, είχε και εξακολουθεί να έχει προοπτικές να ανατρέψει τα δεδομένα και να μπει σε μια ουσιαστική φάση ανάπτυξης. Για να γίνει όμως αυτό πρέπει να ληφθούν σωστά μέτρα που θα οδηγήσουν τη χώρα να δημιουργήσει το νέο αναπτυξιακό της μοντέλο. Τέτοιες αποφάσεις δεν ελήφθησαν τα τελευταία δύο χρόνια και αντιθέτως ελήφθησαν αποφάσεις που αποδεδειγμένα δημιούργησαν πιο ασφυκτικό κλίμα στην αγορά και επιβάρυναν περισσότερο την αρνητική ψυχολογία. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν η ύφεση στη χώρα μας να πλησιάζει το 7% περίπου και να προβλέπεται ότι και η τρέχουσα χρονιά θα είναι υφεσιακή. Από την υπογραφή του πρώτου Μνημονίου χάθηκαν δύο ολόκληρα χρόνια και φθάσαμε σήμερα στο σημείο να υπογράφεται ένα νέο Μνημόνιο που είναι σαφές ότι δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα στο χώρο της ανάπτυξης αν δεν παρθούν οι σωστές πρωτοβουλίες και μέτρα πέρα απ' αυτά που εντοπίζονται στο Μνημόνιο.

Η σημερινή συγκυρία αποτελεί για τη χώρα μας το πλέον κομβικό κοινωνικό – πολιτικό – οικονομικό και πολιτισμικό χρονικό σημείο, μεταπολιτευτικά. Είναι, ίσως, μια ακόμα στιγμή στην ιστορία μας που οφείλουμε να δημιουργήσουμε το μέλλον και όχι να το προβλέψουμε.

Η Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ), στα 50 χρόνια της λειτουργίας της στη χώρα μας, συνέβαλε σημαντικά στην πρόοδο και την ανάπτυξη, τόσο των στελεχών, όσο και των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, μέσω της διάχυσης των αρχών και των μεθόδων του σύγχρονου μάνατζμεντ και μέσω της διάχυσης των κατάλληλων εργαλείων, για τον ίδιο λόγο.

Σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα από τώρα κλείνει ουσιαστικά ένας ακόμη τόμος της Πολιτικής και Οικονομικής Ιστορίας της χώρας μας, ο Τόμος που αφορά την Μεταπολιτευτική περίοδο (1974-2012). Η περίοδος αυτή κλείνει με σημαντικά προβλήματα τόσο όσον αφορά την Οικονομική κατάσταση της χώρας, όσο και την Πολιτική ζωή της.

Είναι απαραίτητο οι επιλογές μας να είναι τέτοιες που θα εξασφαλίσουν άμεσα τη συνοχή της κοινωνίας την εξασφάλιση βραχυπρόθεσμα της ρευστότητας, και τέλος την ανάκαμψη του υφεσιακού κλίματος που θα οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση της ανεργίας.

Παράλληλα πρέπει τώρα όλοι, εργαζόμενοι εργοδότες κοινωνία, πολιτικός κόσμος να συνειδητοποιήσουμε τα προβλήματα της περιόδου που έπεσε και να ξεκινήσουμε από την αρχή ώστε να κτίσουμε τη νέα Ελλάδα, την Ελλάδα της προόδου, την Ελλάδα της Παραγωγής, την Ελλάδα της Καινοτομίας, την Ελλάδα της Ελπίδας, την Ελλάδα που δικαιούνται όλοι οι Έλληνες και ιδιαίτερα οι νέες γενιές τις οποίες επιβαρύνουμε με τα λάθη μας.

Σήμερα, θεωρούμε ότι έχουμε υποχρέωση, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, να συνδράμουμε με τις δικές μας προτάσεις προς την Κεντρική Διοίκηση και τον πολιτικό κόσμο της χώρας, για την ουσιαστική αλλαγή πορείας που έχουμε κληθεί να πάρουμε, για να εξασφαλίσουμε, τόσο στη σημερινή, όσο και στις μελλοντικές γενιές ένα Κράτος βασιζόμενο σε αρχές και αξίες, με ευαισθησία στα κοινωνικά προβλήματα και σεβασμό, τόσο στους πολίτες του, όσο και στην ανθρώπινη ύπαρξη. Πάντα, όμως, απόλυτα ανταγωνιστικό, ώστε να εξασφαλίζει ευημερία, η οποία είναι απαραίτητη για να ισχύσουν τα υπόλοιπα.

2.

ΣΥΝΟΨΗ ΘΕΣΕΩΝ

Ανεξάρτητα από τις αναθεωρημένες θέσεις μας που θα γνωστοποιηθούν προς την Πολιτεία και τους θεσμικούς Φορείς, η Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων έχει ως κύριους στόχους της παράλληλα:

- Να ξεκινήσει μια μεγάλη εκστρατεία σε όλη την χώρα που σκοπό θα έχει να **εμπεδωθούν** οι **αρχές της Επιχειρηματικότητας** και της **εργασιακής** συνέπειας, που αποτελούν δύο βασικά συστατικά για την ουσιαστική αλλαγή της στάσης που απαιτείται τόσο από τους εργοδότες όσο και από τους εργαζόμενους.
- Να προσπαθήσει να βοηθήσει τις Ελληνικές Επιχειρήσεις να **βελτιώσουν** την **Ανταγωνιστικότητά τους** και να βάλουν τις βάσεις για βιώσιμη ανάπτυξη.
- Να συνεργασθεί με όλους τους θεσμικούς Φορείς με στόχο την **επίτευξη συναίνεσης** και της συλλογικής αντιμετώπισης των προβλημάτων της Οικονομίας.
- Να προσπαθήσει να βελτιώσει την εικόνα της χώρας με παρεμβάσεις στα Διεθνή Φόρα και στους Διεθνείς Οργανισμούς που παρίσταται ως Μέλος.

Όσον αφορά τις επικαιροποιημένες (λόγω συνθηκών) θέσεις μας, οφείλουμε να δηλώσουμε για μια ακόμη φορά επιφυλακτικά αισιόδοξοι, υπό την έννοια ότι η βάση του προβλήματος της ελληνικής οικονομίας πηγάζει κατά το πλείστον από δομικά προβλήματα της οικονομίας και από λανθασμένες ή εσφαλμένες νοοτροπίες και πολιτικές, οι οποίες ίσχυσαν επί πολλά έτη.

Αν λοιπόν γίνει μια ουσιαστική και συνεπής προσπάθεια βελτίωσης των προβλημάτων, τότε, η οικονομία της χώρας μπορεί πραγματικά να προχωρήσει με γρήγορους αναπτυξιακούς ρυθμούς, υπό την επιπλέον προϋπόθεση ότι θα πεισθεί η Ελληνική κοινωνία να στηρίξει την προσπάθεια αυτή.

Οι επικαιροποιημένες μας προτάσεις συνοψίζονται στα εξής:

- Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η **Δημοσιονομική προσαρμογή** ήταν και εξακολουθεί να είναι απαραίτητη και ότι σαφέστατα αποτελεί τη βάση της σταθερότητας και της περαιτέρω ανάπτυξης αλλά τα μέτρα που επελέγησαν δεν οδηγούν προς την κατεύθυνση αυτή.
- Θεωρούμε ότι τα δύο μεγαλύτερα εμπόδια για την επίτευξη αναπτυξιακών προοπτικών είναι η **ανεργία** και η **ρευστότητα**.
- Θεωρούμε ότι προφανώς χωρίς να παρεκκλίνουμε από τις δεσμεύσεις μας έναντι των Εταίρων μας πρέπει να βρούμε αντιδοτα τόσο για το θέμα της ανεργίας, όσο και για το θέμα της ρευστότητας.
- Χρειαζόμαστε **«γρήγορες νίκες»** που θα βελτιώσουν τόσο την εικόνα της χώρας, όσο και την αξιοπιστία της.
- Θεωρούμε ότι η **συναίνεση**, όσο το δυνατόν περισσότερων πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, στην προσπάθεια αυτή, αποτελεί μια ισχυρή βάση, πάνω στην οποία μπορούμε να κτίσουμε το μέλλον αυτής της χώρας.

- Η **ποιότητα της εργασιακής ζωής** κρίνεται αναγκαία και σε αυτό, πέραν των πολιτικών δυνάμεων, οφείλουν να συνεργασθούν εποικοδομητικά καταρχήν οι Κοινωνικοί Εταίροι, όπως και οι υπόλοιποι θεσμικοί φορείς της Αγοράς.
- Η **Επιχειρηματικότητα, η Καινοτομία, η Προστιθέμενη αξία και η Εξωστρέφεια** είναι οι κύριοι άξονες πάνω στους οποίους πρέπει να κτισθεί το Αναπτυξιακό Μοντέλο της χώρας.
- Η σωστή διαχείριση και η αξιοποίηση τεχνολογίας από το εξωτερικό (Task Force) που θα αφορά θέματα της Δημόσιας Διοίκησης και της Οργάνωσης κρίνεται απαραίτητη.
- Υπάρχουν συγκεκριμένοι **τομείς, οι οποίοι δεν πρέπει να αποτελούν πεδία πολιτικής αντιπαράθεσης** και απαιτούν συναίνεση στο σχεδιασμό τους. Οι τομείς αυτοί είναι: **η Παιδεία, ο Τουρισμός, η Ναυτιλία, η Ανάπτυξη του Πρωτογενούς Τομέα**.
- Πρέπει να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις που θα κάνουν την **Ελλάδα ελκυστική**, τόσο για εθνικές όσο και για διεθνείς **επενδύσεις**. Πρέπει να δημιουργήσουμε προοπτικές ανάπτυξης και ανασυγκρότησης του πρωτογενούς Τομέα και σταδιακά της Μεταποίησης.
- Η έννοια τόσο της χρονικής όσο της ποσοτικής στοχοθέτησης, κρίνεται αναγκαία και στην παρούσα φάση και στο μέλλον.
- Πρέπει, πλέον να χτισθεί οριστικά η **εμπιστοσύνη** μεταξύ κράτους και πολιτών.

- Η **διαφάνεια και η ειλικρίνεια** αποτελούν θεμελιώδεις άξονες της οικοδόμησης της εμπιστοσύνης μεταξύ κράτους και πολιτών.
- Υπάρχει ανάγκη της έγκαιρης και έγκυρης επικοινωνίας και ενημέρωσης, με ειλικρίνεια και σεβασμό προς τους πολίτες της χώρας, για θέματα οικονομικής και κοινωνικής φύσεως, καθώς και για θέματα ασφάλειας και εθνικής κυριαρχίας, που επηρεάζουν σημαντικά το μέλλον των πολιτών, αλλά και των επιχειρήσεων που ζουν και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.
- Η έννοια της **κοινωνικής υπευθυνότητας** πρέπει να είναι οδηγός μας στην προσπάθειά μας αυτή, τόσο σε επίπεδο ατομικό όσο και σε επίπεδο Επιχειρήσεων και Κράτους.
- Η επικοινωνία προς το εξωτερικό πρέπει να είναι συντονισμένη και να στοχεύει στην ανάκτηση της αξιοπιστίας μας ως Κράτος.

3.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

Οι πρόσφατες εξελίξεις είχαν και θετικές αλλά και αρνητικές συνέπειες στην Ελληνική Οικονομία. Οι θετικές συνέπειες είναι:

- η μείωση του χρέους.
- η μείωση των τόκων.
- η χρονική επέκταση του δανεισμού.
- η αποφυγή δυσμενέστερων εξελίξεων για την Ελληνική Οικονομία (Χρεωκοπία).

Οι θετικές αυτές επιπτώσεις θα ισχύσουν υπό την προϋπόθεση ότι θα τηρηθούν με συνέπεια όλοι οι όροι της νέας δανειακής σύμβασης που κατά την άποψή μας δεν είναι ιδιαίτερα εφικτοί, τουλάχιστον όσον αφορά τα έσοδα του κράτους.

Οι αρνητικές συνέπειες όμως είναι ιδιαίτερα σοβαρές γιατί η λύση που προτάθηκε απαιτούσε μεταξύ άλλων αυξήσεις φόρων, μειώσεις μισθών, μειώσεις επικουρικών συντάξεων, μειώσεις των ήδη πολύ χαμηλών Δημοσίων επενδύσεων που ουσιαστικά οδηγούν με ακρίβεια σε μείωση της κατανάλωσης, στην αύξηση της ανεργίας και συνεπώς σε περαιτέρω ύφεση.

Θεωρούμε πως πρέπει επιτέλους η Κυβέρνηση και γενικότερα ο Πολιτικός κόσμος της χώρας να αντιμετωπίσουν με ιδιαίτερη σοβαρότητα και συνέπεια τις υποχρεώσεις που θέτει η δανειακή σύμβαση και να σχεδιάσουν επιπλέον διαρθρωτικές αλλαγές που απαιτούνται για την γρηγορότερη δυνατή ανάκαμψη των εσόδων και μείωση των εξόδων του Κράτους.

Στην Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων πιστεύουμε ότι πέραν των βραχυπρόθεσμων μέτρων που

μας ζητήθηκαν και οφείλουμε να εφαρμόσουμε, πρέπει άμεσα και με σοβαρότητα να αντιμετωπίσουμε τα σοβαρότατα θέματα της Δημόσιας Διοίκησης. Δεν είμαστε υπέρ των Οριζόντιων λύσεων αλλά υπέρ της ουσιαστικής αναδιοργάνωσης του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα όπου:

- Να δημιουργηθεί μια ουσιαστική αναδιάρθρωση των Δομών του Δημοσίου η οποία να σχεδιασθεί εξ αρχής με βάση την **αποστολή** και το έργο ενός εκάστου Οργανισμού ή Υπηρεσίας και την αναγκαιότητα ύπαρξής του. Θεωρείται αδιανόητο να διατηρούνται περισσότερες από 20.000 επιχειρήσεις και Οργανισμοί στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (στοιχεία 2011) όπως επίσης είναι αδιανόητο να απαιτούνται 1200 σύμβουλοι Υπουργών για να υποστηριχθεί το έργο τους. Τα μεγέθη αυτά σε συνδυασμό με την υφιστάμενη Γραφειοκρατία, τις πολύπλοκες διαδικασίες του Δημοσίου, την υφιστάμενη Νομοθεσία και τις κρατούσες νοοτροπίες ουσιαστικά μειώνουν την αποτελεσματικότητα του έργου του Δημοσίου με αποτέλεσμα αφ ενός να μην παρέχονται γρήγορες υπηρεσίες προς τους Πολίτες και τις Επιχειρήσεις και αφ ετέρου όποιες υπηρεσίες παρέχονται να κοστίζουν πανάκριβα. Το έργο της ουσιαστικής αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης του Δημόσιου Τομέα είναι το σημαντικότερο έργο και τόσο ο σχεδιασμός του όσο και η υλοποίησή του απαιτούν και μεγάλη διάρκεια αλλά και ουσιαστική συναίνεση του Πολιτικού Κόσμου. Οι πολιτικές και οι τακτικές των Οριζόντιων παρεμβάσεων και δεν θα επιλύσουν ουσιαστικά το πρόβλημα και θα δημιουργήσουν σημαντικές διαταραχές στο όλο σύστημα.
- Να δημιουργηθεί ένα ενιαίο Λογιστικό και Πληροφοριακό Σύστημα. Πρέπει τα νέα Λογιστικά και Πληροφοριακά Συστήματα, όσο και τα Συστήματα

Διάχυσης και Διαχείρισης Πληροφοριών (M.I.S) να είναι σχεδιασμένα με ενιαία φιλοσοφία και να εξυπηρετούν τις ανάγκες ενός σύγχρονου κράτους.

- Να εξορθολογισθεί η λειτουργία των ΔΕΚΟ και η αποτελεσματικότητά τους και παράλληλα να ληφθεί σοβαρά υπ' όψη η κοινωνική τους συμβολή όπου είναι αυταπόδεικτη.
- Να εισαχθεί πλήρως η διαδικασία των ηλεκτρονικών διαγωνισμών σε όλα τα επίπεδα του δημόσιου τομέα, ώστε να αποφευχθούν οι υπερτιμολογήσεις και να εμπεδωθεί σταδιακά η διαφάνεια. Παράλληλα και πρωταρχικά, επανεξέταση και απλούστευση όλων των διαδικασιών και των εντύπων που απαιτούνται για διεθνείς διαγωνισμούς, ώστε να συνάδουν με το ευρωπαϊκό δίκαιο.
- Να εισαχθούν οι έννοιες της **Λογοδοσίας** και της **Διαφάνειας** όσον αφορά στους λειτουργούς της Δημόσιας Διοίκησης, σε όλα τα επίπεδα. Παράλληλα πρέπει σε όλα τα επίπεδα υλοποίησης του έργου της Δημόσιας Διοίκησης να ενταχθούν σταδιακά οι έννοιες της **αξιολόγησης**, της **στοχοθέτησης** και της **αποτελεσματικότητας**, ώστε να αποδεικνύεται το παραχθέν έργο.
- Να αναβαθμισθεί η Σχολή της Δημόσιας Διοίκησης ώστε να αποτελεί την βάση της ανάπτυξης των Δημοσίων Λειτουργών, με συνέπεια η πορεία της καριέρας τους να είναι βασισμένη στην αναβάθμιση των γνώσεων τους μέσα από τα Προγράμματα της Σχολής. Είναι σαφές ότι για να γίνει αυτό θα πρέπει να επανασχεδιασθεί το Πρόγραμμα σπουδών και το υλικό εκπαίδευσης. Η συνεργασία με Διεθνείς και Εθνικούς Φορείς και Οργανισμούς που έχουν τέτοια Τεχνογνωσία κρίνεται απαραίτητη.

Η Ανώτατη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης θα πρέπει να αποτελέσει των πυρήνα ανάπτυξης των νέων στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης.

- Να διαμορφωθούν τέτοιες δομές στη Δημόσια Διοίκηση, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια του Κράτους. Υπό την έννοια αυτή προτείνεται η επανένταξη της έννοιας του Γενικού Διευθυντή στις Δημόσιες Υπηρεσίες και να επανεξετασθεί η έννοια των Γενικών Γραμματέων. Αν θεωρηθεί σκόπιμη η ύπαρξη των Γενικών Γραμματέων προτείνεται η πρόσληψή τους με κριτήρια που διέπουν τα Στελέχη του Ιδιωτικού Τομέα, που σημαίνει συγκεκριμένη σύμβαση με συγκεκριμένους δείκτες και στόχους που απαιτούνται και προφανώς ετήσια αξιολόγηση τους από Ανεξάρτητη αρχή.
- Για όλο το έργο της αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης θα πρέπει να αναζητηθούν και να εφαρμοσθούν αντίστοιχα Μοντέλα που εφαρμόζονται με επιτυχία σε άλλες προηγμένες χώρες προφανώς με ανάλογη προσαρμογή των συστημάτων αυτών στη Ελληνική πραγματικότητα.
- Να καθιερωθεί η υποχρεωτική εκπόνηση για κάθε Νομοσχέδιο, ενός Προγράμματος Εφαρμογής του Νόμου που τον συνοδεύει κατά την ψήφισή του και παρακολούθηση της εφαρμογής του από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.
- Να ενταχθούν στα Υπουργεία ειδικές ομάδες νομομαθών για τη δημιουργία των κατάλληλων νομοθεσιών.
- Να αναδιοργανωθεί η Ελληνική Δικαιοσύνη και να γίνει σημαντική προσπάθεια να ξεκαθαρισθεί η νομολογία και να μειωθεί ο απόλυτος αριθμός νόμων που υφίστανται.

- Να δημιουργηθούν ισχυρές και πραγματικά ανεξάρτητες ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές.
- Να βελτιωθεί το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, ιδιαίτερα για θέματα σχετικά με την επιχειρηματικότητα.
- Να επανασχεδιασθεί όλο το πλαίσιο παιδεία – εκπαίδευση -επαγγελματική επιμόρφωση και δια βίου μάθηση με βάση νέα πρότυπα, ώστε να αποτελέσει μια πολύ ισχυρή βάση για την ουσιαστική προσπάθεια βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη της οικονομίας μας.
- Να δημιουργηθούν σταδιακά ουσιαστικές συμμαχίες μεταξύ θεσμικών οργανισμών και κράτους, ώστε να αποκατασταθεί σταδιακά η εμπιστοσύνη μεταξύ κράτους και πολιτών.
- Να επανασχεδιασθεί όλη η φορολογική Νομοθεσία με επενδυτικό προσανατολισμό, σταθερότητα και σε τέτοιο επίπεδο όπου θα αποκλείεται κάθε είδους συναλλαγή και θα είναι απόλυτα εφικτός ο έλεγχος.
- Να διαχωριστούν απόλυτα οι έννοιες της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής εξουσίας.
- Να ξετασθεί ουσιαστικά η αξιοποίηση της Κρατικής περιουσίας είτε μέσω του σχεδίου “Eureca” είτε μέσω του σχεδίου «Αρχιμήδης» που έχει παρουσιασθεί από το IOBE, είτε από κάποιο άλλο σχέδιο, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι η όλη διαδικασία θα είναι γρήγορη και αποτελεσματική για τη χώρα.

4. ΑΝΕΡΓΙΑ

Θεωρούμε ότι η ανεργία αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα σήμερα της Ελληνικής Οικονομίας και σαφέστατα αποτελεί ένα από τα μεγάλα προβλήματα της Ευρωπαϊκής Οικονομίας και κυρίτερα των Οικονομιών του Νότου. Η ανεργία είναι σαφέστατα η κύρια υπαιτιότητα της ύφεσης που αντιμετωπίζει η Οικονομία μας και η ύφεση αυτή δημιουργεί όλο και περισσότερη ανεργία.

Η θέση της ΕΕΔΕ είναι ξεκάθαρη, όσο πιο δραστικά και όσο πιο σύντομα αντιμετωπισθεί η ανεργία, τόσο γρηγορότερα μπορεί η Οικονομία μας να ανακάμψει ή τουλάχιστον θα έχει το χρόνο να κάνει τις απαραίτητες ρυθμίσεις και αλλαγές που απαιτούνται.

Η πρότασή μας είναι απλή, έχει πολλαπλά αποτελέσματα αλλά χρειάζεται σοβαρότητα και δέσμευση στην υλοποίησή της. Είναι σαφές ότι απαιτείται η αποδοχή από πλευράς Κοινωνικών Εταίρων και η συνδρομή της Πολιτείας στο να νομοθετήσει ανάλογα.

Η πρόταση μας συνίσταται στην **«Επιδότηση της Εργασίας»** και ουσιαστικά μεταφράζεται στην: **«Επιδότηση μιας νέας θέσης εργασίας από τις εργοδοτικές εισφορές δύο ήδη εργαζομένων σε μία Επιχείρηση».**

Τα κύρια χαρακτηριστικά της πρότασης είναι:

- Δεν επιβαρύνεται ούτε η Εργοδοσία, ούτε το κράτος.
- Πριμοδοτείται η κάθε θέση εργασίας από τις εργοδοτικές εισφορές δύο εργαζομένων.
- Οι νέο - προσληφθέντες (άνεργοι) πληρώνουν ασφαλιστικές εισφορές και οι εργοδότες τους επιβαρύνονται με εργοδοτικές εισφορές.

- Το ασφαλιστικό σύστημα επιβαρύνεται μερικώς λόγω της απαλλαγής των εργοδοτών από εργοδοτικές εισφορές, αλλά η απαλλαγή αυτή καλύπτεται λόγω των αυξημένων εσόδων του Κράτους των ασφαλιστικών εισφορών των νέο-προσληφθέντων και των αντιστοίχων εργοδοτικών εισφορών.
- Η διάρκεια του προγράμματος θα είναι τριετής.
- Στο πρόγραμμα θα μπορούν να συμμετέχουν Εταιρείες που θα είναι ενήμερες ασφαλιστικά, ακόμη και με διακανονισμό.
- Η μόνη υποχρέωση των Εταιριών είναι ότι για κάθε απόλυση θα χάνουν το δικαίωμα της απαλλαγής των εισφορών.

Οφέλη για εργαζόμενους:

- Απασχόληση – εισόδημα

Οφέλη για επιχείρηση:

- Αύξηση δύναμης και κατ' επέκταση δυνατότητας παραγωγής, χωρίς επιπλέον κόστος.
- Αύξηση του τζίρου στην αγορά λόγω αύξησης της καταναλωτικής δαπάνης.

Οφέλη για το κράτος:

Αύξηση των εσόδων του μέσω άμεσων και έμμεσων φόρων.

- Βελτίωση του ΑΕΠ.
- Αύξηση των ταμειακώς ενήμερων Επιχειρήσεων.

- Αύξηση της κοινωνικής σταθερότητας και συνοχής και επάρκεια χρόνου για θεσμικές αλλαγές.
- Μείωση των εξόδων λόγω της μείωσης των επιδομάτων ανεργίας.

Σε συγκεκριμένο παράδειγμα που εμφανίζεται ως παράρτημα 2 των θέσεων μας μπορεί κάποιος να αντιληφθεί τα οικονομικά οφέλη της πρότασης. Πέραν όμως αυτού η πρόταση αυτή έχει ευρύτερα κοινωνικά οφέλη όπως η μείωση της ανεργίας, η βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, η δέσμευση της κοινής πορείας εργαζομένων εργοδοτών και κράτους για την νέα πορεία της Οικονομίας μας. Το ουσιαστικότερο είναι ότι είναι μία πρόταση που δεν αντιβαίνει όρους της νέας δανειακής σύμβασης και με την επιτυχή εφαρμογή της ουσιαστικά μειώνει την πιθανή εκτροπή των δημοσιονομικών εσόδων.

5. ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

Η κατάσταση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος και κατ' επέκταση της οικονομίας παραμένει ένα από τα κεντρικά προβλήματα της δημοσιονομικής κρίσης.

Οι Τράπεζες μέσω των προγραμμάτων ρευστότητας που υποχρεούνται να υποβάλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος και την Τρόικα καλούνται να δεσμευτούν σε ενέργειες μείωσης της χρηματοδότησης τους από το Ευρωσύστημα. Κάτω από τις σημερινές συνθήκες περιορισμένης ρευστότητας και πρόσβασης στις Διεθνείς κεφαλαιαγορές, το παραπάνω θα έχει αρνητικές συνέπειες στη δανειοδότηση των επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας ευρύτερα.

Το ΕΣΠΑ 2007-13, το οποίο καλείται να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην αναπτυξιακή προσπάθεια παρουσιάζει μέχρι σήμερα απορροφητικότητα περίπου 22%. Με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες και τις προϋποθέσεις αξιοποίησης των κονδυλίων ΕΣΠΑ, το ποσό των 20 δις ευρώ περίπου που παραμένει σήμερα αδιάθετο ενδέχεται να απορροφηθεί πλήρως μόνο έως το 2013, ενώ απαιτούνται άμεσες ενέργειες για την τόνωση της αγοράς την ενίσχυση της ρευστότητας και την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Πρέπει, επομένως να αναζητηθούν οδοί αξιοποίησης των πόρων του ΕΣΠΑ ταχύτερα και σε χώρους ή με διαδικασίες που δεν προβλέπονται σήμερα.

Με βάση τα παραπάνω και με στόχο:

- να μην υπάρξουν αδιάθετοι πόροι από το ΕΣΠΑ, αλλά και
- να βελτιωθεί άμεσα η ρευστότητα της οικονομίας μέσω ενίσχυσης του τραπεζικού δανεισμού.

Προτείνεται η εναλλακτική χρησιμοποίηση ποσού έως 5 δις ευρώ από το ΕΣΠΑ μέσω της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ).

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει με επιτυχία χρηματοδοτήσει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στο παρελθόν προκειμένου το τελευταίο να χορηγήσει δάνεια με ελκυστικά επιτόκια στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και μεγαλύτερες επιχειρήσεις με τραπεζικά κριτήρια. Ωστόσο λόγω των συνεχών υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής διαβάθμισης του Ελληνικού Δημοσίου και των τραπεζών, η ΕΙΒ δε δύναται σήμερα να δώσει νέα χρηματοδότηση στην ελληνική οικονομία μέσω των τραπεζών χωρίς επιπλέον εξασφαλίσεις.

Το παραπάνω πρόβλημα μπορεί να ξεπεραστεί εάν ποσό έως 5 δις ευρώ από το ΕΣΠΑ αξιοποιηθεί ως εγγυήσεις προς την ΕΙΒ, η οποία στη συνέχεια θα χρηματοδοτήσει ελληνικές επιχειρήσεις μέσω των ελληνικών τραπεζών. Η ΕΙΒ θα μπορούσε μάλιστα να εξετάσει την παροχή χρηματοδότησης προσαυξημένης κατά 100% του ποσού των εγγυήσεων που θα λάβει, δηλαδή για 5 δις ευρώ εγγυήσεις να δεσμευτεί για συνολική χρηματοδότηση 10 δις ευρώ, πιθανόν με την προϋπόθεση ότι οι εγγυήσεις απορροφούν τις πρώτες ζημιές σε περίπτωση αδυναμίας των τραπεζών να αποπληρώσουν τη χρηματοδότηση της ΕΙΒ (1st loss credit enhancement).

Επιπλέον, το τραπεζικό σύστημα θα μπορούσε να συγχρηματοδοτήσει τα δάνεια του προγράμματος με αναλογία έως 80:20, εφόσον βελτιωθούν οι συνθήκες ρευστότητας στην αγορά.

Με βάση την παραπάνω πρόταση, εγγυήσεις ύψους έως 5 δις μέσω πόρων του ΕΣΠΑ προς την ΕΙΒ μπορεί

να δημιουργήσουν χρηματοδοτικούς πόρους για δανειοδότηση επιχειρήσεων ύψους έως 12 δις ευρώ, με δάνεια ειδικού σκοπού (επενδυτικά) ή γενικού σκοπού (συμπεριλαμβανομένου και του μονιμότερου κεφαλαίου κίνησης).

Είναι προφανές ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα χρηματοδότησης θα τονώσει σημαντικά τη ρευστότητα της ελληνικής οικονομίας αμβλύνοντας πιθανούς περιορισμούς ρευστότητας που επιβάλλονται στο τραπεζικό σύστημα από τις συνθήκες της αγοράς και το Ευρωσύστημα. Η εκταμίευση των παραπάνω δανείων μπορεί να γίνει με ταχύτερες διαδικασίες και μέσα στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμφωνιών συνεργασίας που διέπουν τη σχέση των ελληνικών τραπεζών με την ΕΙΒ.

Για επιπλέον εξασφάλιση, τα πιστωτικά ιδρύματα θα εκχωρούν τις σχετικές δανειακές συμβάσεις στην ΕΙΒ, όπως άλλωστε είναι και η σημερινή πρακτική ανάλογων προγραμμάτων.

Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζοντας αυστηρά τραπεζικά κριτήρια, θα πρέπει να αναλάβουν πλήρως τον πιστωτικό κίνδυνο των επιχειρήσεων που θα δανειοδοτηθούν μέσω του παραπάνω προγράμματος. Πέρα του περιθωρίου που θα καλύπτει τον πιστωτικό κίνδυνο (στις σημερινές συνθήκες, εκτιμάται σε περίπου 2-3% πάνω από το επιτόκιο της ΕΙΒ, για επιχειρήσεις που παρέχουν επαρκείς εξασφαλίσεις), οι τράπεζες δεν θα πρέπει να χρεώνουν καμιά άλλη προμήθεια ή περιθώριο προσφέροντας ανταγωνιστικούς όρους στις επιχειρήσεις στο σημερινό δύσκολο και αβέβαιο περιβάλλον.

Η διάρκεια των δανείων προτείνεται να είναι έως 5 έτη. Η κυβέρνηση θα μπορεί να υποδείξει τους τομείς της οικονομίας που θα δανειοδοτηθούν κατά προτε-

ραιότητα – τουλάχιστον με τα 2/3 του προγράμματος - με δάνεια ειδικού σκοπού (επενδυτικά) ή γενικού σκοπού (συμπεριλαμβανομένου και κεφαλαίου κίνησης). Ωστόσο οι τομείς αυτοί πρέπει να παρουσιάζουν μεγάλο πολλαπλασιαστή για την οικονομία και να προωθούν την εξωστρέφειά της, όπως για παράδειγμα οι σύγχρονες εξαγωγικές επιχειρήσεις, ο Τουρισμός, οι ΑΠΕ, η χρηματοδότηση έργων υποδομής μέσω ΣΔΙΤ καθώς και η χρηματοδότηση αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων ή ενεργειών υποστηρικτικών του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων ή και κλάδων που έχουν υποστεί τεράστια πτώση από τα μέτρα που μέχρι σήμερα έχουν ληφθεί (Κατασκευαστικός, Λιανικό Εμπόριο, Εισαγωγείς Αυτοκινήτων κ.λπ.). Είναι σημαντικό ότι η χρηματοδότηση θα γίνει μέσω ενός μεγάλου προγράμματος που θα καλύπτει ευέλικτα όλες τις παραπάνω κατηγορίες και χωρίς διασπορά σε πολλά μικρά προγράμματα χορηγήσεων €10-20.000 ανά επιχείρηση, πρακτική που δυσχεραίνει πολύ τη διαχείριση.

Καθώς η χρηματοδότηση της οικονομίας μέσω της ΕΙΒ είναι δοκιμασμένη με επιτυχία στο παρελθόν, η πιθανότητα πλήρους αξιοποίησης του παραπάνω ποσού με τραπεζικά κριτήρια προς βιώσιμες και υγιείς επιχειρήσεις είναι πολύ αυξημένη. Πρέπει να τονισθεί ότι τα €5 δις., από τη στιγμή που θα δοθούν από το ΕΣΠΑ ως εγγύηση στην ΕΙΒ θα μπορούν να θεωρηθούν ως ήδη ότι έχουν απορροφηθεί από το ΕΣΠΑ (όπως έγινε με τα €450 εκατ. που δόθηκαν από το ΕΣΠΑ στην ΕΤΕΑΝ Α.Ε.). Επομένως, θα βελτιωθεί άμεσα και θεαματικά η απορροφητικότητα του ΕΣΠΑ. Όταν, δε, μετά την αποπληρωμή των δανείων προς την ΕΙΒ, παύσουν να χρησιμεύουν ως εγγύηση, θα μπορούν να ανακυκλωθούν 1-2 φορές (όπως οι πόροι του ΕΤΕΑΝ) και μετά να επιστραφούν στη χώρα για να χρησιμοποιηθούν σε άλλους αναπτυξιακούς σκοπούς.

Τέλος, σημειώνεται ότι το προτεινόμενο χρηματοδοτικό σχήμα είναι σημαντικά πλεονεκτικότερο από το σημερινό μοντέλο ΕΤΕΑΝ (συγχρηματοδότηση από πόρους ΕΣΠΑ και τραπεζών σε αναλογία 1:2), διότι εξασφαλίζει επαρκή ρευστότητα στις τράπεζες χωρίς να επιβαρύνει με πρόσθετες εγγυήσεις το Δημόσιο.

Παράλληλα με την ανωτέρω πρόταση, προτείνεται η υπογραφή ενός **Μνημονίου συνεργασίας** μεταξύ των **Τραπεζικών Ιδρυμάτων**, των **εκπροσώπων του Επιχειρηματικού κόσμου** της χώρας και της **Κυβέρνησης** με κύρια στοιχεία τα εξής:

- Πάγωμα για μία διετία – τριετία των Πιστωτικών ορίων των Επιχειρήσεων.
- Πάγωμα των επιτοκίων εκτός αν υπάρξει σημαντική διαφοροποίηση στα επιτόκια της Διεθνούς Αγοράς.
- Κράτημα των εγγυήσεων των Επιχειρήσεων στα ίδια επίπεδα του 2012.

Ενεργοποίηση του συγκεκριμένου Προγράμματος μόνο για τις Επιχειρήσεις που είναι ενημερες έναντι των υποχρεώσεών τους προς τις Τράπεζες.

Η τριετής αυτή συμφωνία θα δώσει τη δυνατότητα στις υγιείς Επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν βραχυχρόνια την κρίση, να ανασυνταχθούν και να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του μέλλοντος.

6.

ΓΡΗΓΟΡΕΣ ΝΙΚΕΣ

Η μέχρι σήμερα πορεία μας, δείχνει ότι ακόμη και αν επιτύχαμε κάποιες νίκες είναι σαφές ότι ήταν πολύ μικρές και πολύ αργές. Η εικόνα που παρουσιάζουμε ως κράτος στην Ευρώπη και γενικώς η εικόνα που παρουσιάζεται στον κόσμο με την οποία σαφέστατα δεν συμφωνούμε απόλυτα, είναι ότι ως λαός αρνούμεθα να πάρουμε αποφάσεις που είναι απαραίτητες για τη βιωσιμότητά μας.

Χρειαζόμαστε «Γρήγορες Νίκες», χρειαζόμαστε να δείξουμε καταρχή στους πολίτες αυτής της χώρας ότι κάτι καλό κάνουμε, χρειαζόμαστε να δείξουμε στους Εταίρους μας ότι «Μπορούμε» να κάνουμε πράγματα και χωρίς καμία καθοδήγηση, πράγματα που θα μπορούσε να ήταν πρωτοποριακά για όλη την Ευρώπη.

Ένα καλό παράδειγμα είναι η πρόταση για την Ανεργία. Ένα άλλο παράδειγμα που θα μπορούσε γρήγορα να αλλάξει και την εικόνα της χώρας στο εξωτερικό θα ήταν να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά το πρόβλημα της θέσης που κατέχουμε στην Λίστα της Παγκόσμιας Τράπεζας για την Επιχειρηματικότητα ή την Λίστα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ για την Ανταγωνιστικότητα.

Για να γίνει αυτό πρακτικά πρέπει να βελτιώσουμε τις επιδόσεις μας στα κριτήρια της Μελέτης.

Πρόταση αντιμετώπισης:

Να αναλυθούν από πλευράς Υπουργείου Ανάπτυξης οι πέντε καλύτερες πρακτικές ανά κριτήριο και να εφαρμοσθεί εκείνη που εφαρμόζεται ευκολότερα στη χώρα μας. Αυτή η διαδικασία αν ακολουθηθεί με συνέπεια για την επόμενη τριετία, πέραν της εικόνας η οποία θα αλλάξει από τον πρώτο χρόνο εφαρμογής, ουσιαστικά θα είναι και η αιτία να αρθούν όλα εκείνα

τα εμπόδια που υπάρχουν και επιβαρύνουν την ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων μας και της Οικονομίας μας.

Μια αντίστοιχη αντιμετώπιση θα μπορούσε να γίνει και στην λίστα της διαφθοράς.

Η αλλαγή της εικόνας της χώρας συνοδευόμενη και από μια καλύτερευση της πορείας της Οικονομίας και προφανέστατα κάποιες δομικές αλλαγές, είναι προφανές ότι μπορεί να οδηγήσουν σε αύξηση του ενδιαφέροντος πιθανών επενδυτών.

7.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Οι πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά την μείωση των αποδοχών των εργαζομένων, την αλλαγή στις εργασιακές σχέσεις κ.λπ. επιβάλλουν να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη των Επιχειρήσεων και της Οικονομίας, η ανάπτυξη των εργαζομένων. Δυστυχώς μέχρι σήμερα έχουν δαπανηθεί υπερβολικοί πόροι γι' αυτό χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα, γιατί απλούστατα η διαχείρισή τους έγινε χωρίς κανένα συγκεκριμένο σχέδιο και σε λάθος κατευθύνσεις.

Εμείς στην Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων πιστεύουμε ότι μία από τις κυριότερες προϋποθέσεις της ουσιαστικής ανάπτυξης της οικονομίας μας, είναι η σταδιακή δημιουργία και ανάπτυξη ενός θετικού εργασιακού περιβάλλοντος στη χώρα μας.

Ζούμε σε μια εποχή που τα προϊόντα και οι υπηρεσίες έχουν τόσες πολλές ομοιότητες μεταξύ τους και ο κύκλος ζωής τους γίνεται σταδιακά όλο και πιο μικρός, που η ουσιαστική προστιθέμενη αξία παίζει, και θα παίζει και στο μέλλον, πολύ πιο καίριο ρόλο στην ανάπτυξη, τόσο των προϊόντων, όσο και των υπηρεσιών.

Υπό την έννοια αυτή, λοιπόν, ο ρόλος του ανθρώπου, τόσο στην ερευνητική, όσο και στην παραγωγική και διανεμητική διαδικασία, γίνεται συνεχώς σοβαρότερος. Δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του μέλλοντος πλέον, όταν δεν έχουμε φροντίσει να δημιουργήσουμε εκείνο το εργασιακό περιβάλλον που ευνοεί την ανάπτυξη.

Τα κύρια συστατικά του περιβάλλοντος αυτού, είναι:

- Η κατανόηση του ρόλου ενός εκάστου που ασχολείται με τις ανωτέρω διαδικασίες (έρευνα, παραγωγή, διάθεση).
- Η κατανόηση των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων όλων των μερών που ασχολούνται με αυτή τη διαδικασία (εργαζόμενοι, εργοδότες, κράτος).
- Η κατανόηση των εννοιών αποτελεσματικότητα, υπευθυνότητα, ανταγωνιστικότητα, συμμετοχή, ομαδικότητα.
- Ο ρόλος των Κοινωνικών Εταίρων και όλων των θεσμικών παραγόντων στη δημιουργία ενός τέτοιου πλαισίου. Για παράδειγμα, στη Μεγάλη Βρετανία, η πιστοποίηση Investors in People, η οποία αποτελεί τη μεγαλύτερη πιστοποίηση επιχειρήσεων που στοχεύουν στην ανάπτυξη μέσω ενός ισορροπημένου εργασιακού περιβάλλοντος, γίνεται με τη συνεργασία των αντιστοίχων Κοινωνικών Εταίρων, που εκπροσωπούν τόσο τους εργαζόμενους, όσο και την εργοδοσία.
- Η ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών συνεχούς μάθησης (life long learning), που είναι απαραίτητο συστατικό για τη βελτίωση της γνώσης και των δεξιοτήτων των εργαζομένων.
- Η αποφυγή αποκλεισμών σε ομάδες του πληθυσμού στην προσπάθεια αυτή.
- Η ανάπτυξη εφεδριών εργαζομένων (νέοι εργαζόμενοι) μέσω ειδικών προγραμμάτων ένταξης τους στις ανωτέρω διαδικασίες.
- Η ύπαρξη διαφάνειας και όχι μικροπολιτικών, που οδηγούν σε τριβές.

Έτσι, λοιπόν, η ΕΕΔΕ, προτείνει:

- Συμφωνία μεταξύ Κράτους, Κοινωνικών Εταίρων και Θεσμικών Φορέων για τη δημιουργία όλων των προϋποθέσεων, οι οποίες απαιτούνται για τη δημιουργία ενός υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος.
- Δημιουργία ενός, κοινώς αποδεκτού, πλαισίου υποχρεώσεων και απαιτήσεων από τους εργαζόμενους, τους εργοδότες και το κράτος. Η Χάρτα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) είναι μια σωστή βάση, από την οποία μπορούν να ξεκινήσουν οι συζητήσεις.
- Υιοθέτηση Μοντέλων Πιστοποίησης, όπως το αντίστοιχο της Μεγάλης Βρετανίας, το οποίο θα οδηγήσει σταδιακά στην ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης νοοτροπίας με προσανατολισμό στην ανάπτυξη.
- Συνεχή βελτίωση του επιπέδου γνώσης των εργαζόμενων, με ουσιαστικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για αυτό (π.χ. δυνατότητα παγιοποίησης των επενδύσεων που γίνονται για την επιμόρφωση του προσωπικού των επιχειρήσεων).
- Ύπαρξη κινήτρων, όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα των εργαζομένων.
- Δημιουργία κινήτρων για τις επιχειρήσεις με καλό εργασιακό περιβάλλον και σύστημα αντικινήτρων για εκείνες με κακό εργασιακό περιβάλλον.
- Καμπάνια επικοινωνίας των ανωτέρω, από όλους τους φορείς, ώστε σταδιακά να γίνουν κτήμα όλων των εμπλεκόμενων.

- Όσον αφορά τον δημόσιο τομέα, ύπαρξη κοινού μισθολογίου, δημιουργία ερευνών που θα αφορούν στη σωστή εξυπηρέτηση του κοινού και πλάνο κινήτρων, απόλυτα συνδεδεμένο με τις πιο πάνω έρευνες.

Η σταδιακή βελτίωση του εργασιακού κλίματος στη χώρα μας και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας όλων των παραγόντων που εμπλέκονται, θα βελτιώσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και της ελληνικής οικονομίας.

8.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

Παρά τις όποιες εξαγγελίες των τελευταίων χρόνων, από όλες τις κυβερνήσεις που είχαν την τύχη της χώρας στα χέρια τους, ότι θα δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις για τη βελτίωση της επιχειρηματικότητας, είναι πικρή αλήθεια ότι η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα υποχωρεί σε συνεχή βάση.

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας “Doing Business in”, η οποία εξετάζει την πρόοδο που έχει κάνει κάθε μία από τις 183 οικονομίες παγκοσμίως στον τομέα της επιχειρηματικότητας, επεφύλασσε για τη χώρα μας μια εξόχως αρνητική κατάταξη, τόσο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία κατέχει την τελευταία θέση, όσον αφορά τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, όσο και σε παγκόσμια κατάταξη.

Το 2012 βρισκόμαστε στην 100η θέση πίσω από πολύ πιο αδύναμες και πιο αδόμετες οικονομίες. Κερδίσαμε μία θέση έναντι του 2011 και αυτό γιατί μόνο σε ένα κριτήριο (Starting a new business) κερδίσαμε 14 ολόκληρες θέσεις λόγω άρσης κάποιων διαδικασιών. Είναι λοιπόν αυτονόητο ότι πολύ εύκολα θα μπορούσαμε και να βελτιώσουμε την εικόνα μας αλλά και να κάνουμε ευκολότερη την ζωή αυτών που επιχειρούν στην Ελλάδα. Και αυτό γίνεται πιο επιτακτικό στις ημέρες μας που θέλουμε να αλλάξουμε το μοντέλο ανάπτυξής μας και να προωθήσουμε τους Έλληνες να επιχειρήσουν.

Στα ανωτέρω, πρέπει να προσθέσουμε ότι η επιχειρηματικότητα έχει ενοχοποιηθεί στη χώρα μας την τελευταία τριακονταετία και δεν έχει γίνει καμιά προσπάθεια βελτίωσης αυτού του κλίματος. Υπό την έννοια αυτή καταλαβαίνουμε ότι πολλά πρέπει να γίνουν και προς πολλές κατευθύνσεις, για να αλλάξει τόσο η εικόνα, όσο και το κλίμα.

Τα μέτρα που προτείνουμε πρέπει να είναι και βραχυπρόθεσμα και μεσομακροπρόθεσμα.

Βραχυπρόθεσμα:

- Άμεσες νομοθετικές ενέργειες για τη βελτίωση και τη συντόμευση των διαδικασιών που περιλαμβάνονται και περιγράφονται στην παγκόσμια έκθεση, που αφορά στην επιχειρηματικότητα. Αν απλοποιηθούν, για παράδειγμα, οι διαδικασίες ίδρυσης μιας επιχείρησης, τότε η χώρα μας μπορεί να κερδίσει περισσότερες από δέκα θέσεις στην αντίστοιχη κατάταξη.
- Άμεση εφαρμογή του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), που αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του Ν. 3853/2010.
- Σταθερότητα Φορολογικού Συστήματος και διευκόλυνση, με φορολογικά κίνητρα, των νέων επενδύσεων στη χώρα μας.
- Δημιουργία ενός σταθερού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όχι μόνο σε επίπεδο φορολογίας, αλλά και σε ότι αφορά την ευρύτερη ομαλή λειτουργία της αγοράς, π.χ. διατάξεις αγορανομικού κώδικα, εμπορικού κώδικα, επικαλύψεις και συναρμοδιότητα εποπτικών φορέων, κ.λπ.
- Νομοθετικές ρυθμίσεις για την προστασία επενδυτών.
- Πλήρης αναβάθμιση του ρόλου των οικονομικών ακολούθων των πρεσβειών μας ανά τον κόσμο. Συνεχής επιμόρφωσή τους, συνεχής προσπάθεια αναβάθμισης του ρόλου τους και αξιολόγηση του έργου τους, με βάση συγκεκριμένους

στόχους που τους δίδονται από την Κεντρική Κυβέρνηση. Στην προκειμένη περίπτωση για μια ακόμη φορά δεν θα πρέπει να ανακαλύψουμε την πυρίτιδα και υπό την έννοια αυτή θα μπορούσαμε να προσαρμόσουμε στα δεδομένα μας καλές πρακτικές άλλων αντιστοιχών φορέων (Department of Trade and Industry της Μεγ. Βρετανίας).

- Διασφάλιση ότι, μετά τις αλλαγές που θα γίνουν από την εφαρμογή του «Καλλικράτη», δεν θα παρουσιασθούν εμπόδια και περαιτέρω καθυστερήσεις στον τομέα αυτό. Είναι σαφές ότι οι αλλαγές σε νοοτροπίες και συμπεριφορές πρέπει να εδραιωθούν σε μικρότερες κοινωνίες και υπό την έννοια αυτή ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί και πρέπει να είναι σημαντικός στην προσπάθεια αυτή.
- Εισαγωγή προγραμμάτων δημιουργίας ισχυρών κινήτρων, αλλά όχι με την μορφή της επιδότησης, για την επιχειρηματικότητα των νέων.
- Εισαγωγή προγραμμάτων κινήτρων της επιχειρηματικότητας που αφορά τον πρωτογενή τομέα (αγροτικά προϊόντα) και την καινοτομία.
- Δημιουργία κινήτρων νέων επιχειρηματικών προσπαθειών, οι οποίες να βασίζονται σε επιχειρηματικότητα ευκαιρίας και όχι ανάγκης.
- Κατάργηση όλων των επιδοτήσεων που υπάρχουν για επιχειρηματικές ενάρξεις όταν η βιωσιμότητά τους δεν είναι αυταπόδεικτη από αντίστοιχο επιχειρηματικό πλάνο, το οποίο θα πρέπει να ελέγχεται από το Τραπεζικό σύστημα.

Μεσομακροπρόθεσμα:

- Σταδιακή αναβάθμιση, μέσω στοχευμένης επικοινωνίας, της έννοιας της επιχειρηματικότητας.
- Όλοι γνωρίζουμε ότι οι οικονομίες αναπτύσσονται όταν παράγεται πλούτος. Και ο πλούτος στην παγκόσμια οικονομία παράγεται κυρίως από ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Πρέπει, λοιπόν, να ενημερώσουμε τον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα τις νέες γενιές, ότι η ασφάλεια μιας μόνιμης θέσης στο δημόσιο, που ήταν το όνειρο της πλειοψηφίας, δεν υπάρχει και ότι πρέπει, μέσα από διαδικασίες νομίμως επιχειρείν, να διασφαλίσουν την ευημερία τους.
- Η ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας σε μια χώρα, αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξή της.
- Σταδιακή εισαγωγή στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, θεμάτων που είναι σχετικά με την επιχειρηματικότητα, την οικονομία και τη διαχείριση.
- Τα περισσότερα ανεπτυγμένα κράτη έχουν, στρατηγικά και με συνέπεια, εισάγει στα εκπαιδευτικά τους συστήματα σχετικές εκπαιδευτικές ενότητες, δίνοντας τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν το μέλλον τους.
- Δημιουργία, από πλευράς θεσμικών επαγγελματικών φορέων, βοηθημάτων και εργαλείων για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.
- Δημιουργία πλαισίου συναίνεσης, μεταξύ κοινωνικών εταίρων και άλλων θεσμικών φορέων, για την προαγωγή της επιχειρηματικότητας και όχι συνεχής αντιπαράθεση, στο πλαίσιο συγκεκριμένων πολιτικών θέσεων.

- Προσπάθεια συνεχούς ενημέρωσης του επιχειρηματικού κόσμου από τους φορείς τους, για το νέο επιχειρηματικό μοντέλο, το οποίο οδηγεί σε βιώσιμη ανάπτυξη, που βασίζεται στην ταυτόχρονη ύπαρξη ωφελημάτων, τόσο για τους εργαζόμενους, όσο και για τους μετόχους, τους καταναλωτές, τους προμηθευτές και την κοινωνία.
- Συνεχής προσπάθεια εμπέδωσης της έννοιας της διαφάνειας σε όλο το σύστημα.

Παράλληλα θα πρέπει να γίνει κατανοητό πως η καινοτομία σε οποιαδήποτε μορφή της μπορεί να προσφέρει πάρα πολλά στην Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και της Οικονομίας μας γιατί πλέον απευθυνόμαστε σε μια Παγκόσμια αγορά και υπό την έννοια αυτή οι ευκαιρίες υπάρχουν. Η έννοια της καινοτομίας όμως θα πρέπει να μην γίνει αντιληπτή στο στενό πλαίσιο της, αλλά στην ευρύτερη έννοια της.

Η Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων προτείνει την ουσιαστική ύπαρξη κινήτρων για την Έρευνα και την Ανάπτυξη που σαφώς οδηγούν σε καινοτομία.

Παρά την τυπικά θετική εξέλιξη των εξαγωγών στη χώρα μας το 2011, εξακολουθούμε να έχουμε ένα μεγάλο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών το οποίο προβλέπουμε ότι θα βελτιωθεί το 2012 λόγω της μείωσης της καταναλωτικής δύναμης. Οι εξαγωγές στην Ελλάδα αποτελούν περίπου το 20% του ΑΕΠ, ενώ εισάγει πολύ περισσότερα, με αποτέλεσμα να δημιουργείται το δεύτερο μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας που είναι το Υψηλό έλλειμμα Ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών. Η Ελλάδα έχει το μικρότερο κατά κεφαλή εισόδημα στην Ευρώπη και συγκρινόμενη με χώρες αντιστοίχου μεγέθους, υπολείπεται σημαντικά.

Αυτό που καταρχήν πρέπει να κάνουμε, είναι να συνειδητοποιήσουμε το τι γίνεται σήμερα στην παγκόσμια οικονομική αρένα. Ένας πραγματικά ανοικτός και ελεύθερος ανταγωνισμός, μια διαρκής προσπάθεια όλων να γίνουν καλύτεροι και να εκμεταλλευτούν το παραμικρό πλεονέκτημα που διαθέτουν. Στην παγκόσμια αγορά, οι επιχειρήσεις και οι οικονομίες που θέλουν να πρωταγωνιστούν, κινούνται ταχύτατα, επενδύουν σε ξένες χώρες, έχουν παγκοσμιοποιημένη άποψη για την εφοδιαστική αλυσίδα και τη διανομή των προϊόντων τους, επωφελούνται των όποιων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους (Κίνα-κόστος παραγωγής, Ινδία-γνώση στην τεχνολογία) και προσπαθούν να κερδίσουν το παιχνίδι της κατανάλωσης βασιζόμενοι σε όλα αυτά. Σε όλα αυτά η Ελλάδα είναι απύσχα, πλην ελαχίστων φαινών εξαιρέσεων.

Αν κάποιος θελήσει να αναλύσει γιατί βρισκόμαστε εκεί που είμαστε σήμερα, η βασική αιτία είναι η νοοτροπία της εσωστρέφειας που μας διέπει. Αργήσαμε να καταλάβουμε, και, ίσως, σε μεγάλο βαθμό, δεν το έχουμε αντιληφθεί ακόμα, ότι η αγορά στην οποία οι ελληνικές επιχειρήσεις απευθύνονται, δεν είναι μια αγορά 10.000.000 καταναλωτών, αλλά δισεκατομμυρίων καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση ότι έχουμε τα κατάλληλα προϊόντα και υπηρεσίες που καλύπτουν τις συγκεκριμένες ανάγκες τους σε σωστές τιμές.

Η δεύτερη διαπίστωση που προκύπτει είναι ότι, η χώρα πάντα έδινε μεγαλύτερη βαρύτητα στην προσέλκυση επενδύσεων και όχι στην ουσιαστική και αποτελεσματική προώθηση συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία έχουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Η τρίτη διαπίστωση είναι ότι, όλοι οι οργανισμοί που υπήρχαν για την προώθηση των προϊόντων μας

στο εξωτερικό, είχαν αντίστοιχη αποτελεσματικότητα με αυτή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στον οποίο ανήκουν και βεβαίως, το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με το θεσμό των Εμπορικών Ακολουθών ή Οικονομικών Συμβούλων των Πρεσβειών μας στο εξωτερικό.

Η τέταρτη διαπίστωση που κάνουμε, αλλά και πρέπει να την κατανοήσουμε με τη σκληρή και ουσιαστική της έννοια είναι ότι, αν δεν αλλάξουμε το σκεπτικό μας και τη στρατηγική μας σήμερα, οι εξαγωγές θα εξαφανισθούν ως ποσοστό επί του ΑΕΠ και πολύ σύντομα το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών θα είναι μονίμως αρνητικό, με όσες συνέπειες αυτό μπορεί να έχει στην εξέλιξη των μεγεθών της οικονομίας μας.

Τι απαιτείται άμεσα:

- Σχεδιασμός και υλοποίηση μιας μακροχρόνιας, συντονισμένης και στοχευμένης Εθνικής Στρατηγικής Εξαγωγών, με συμμετοχή των θεσμικών φορέων.
- Αναβάθμιση και αναδιοργάνωση του Ρόλου του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών, σε Οργανισμό Προώθησης Εμπορίου και Επενδύσεων. Ο συγκεκριμένος Οργανισμός που κατά την άποψή μας θα πρέπει να είναι δομημένος με την φιλοσοφία του Οργανισμού UKTI της Μεγάλης Βρετανίας θα πρέπει να είναι Κερδοσκοπικός, Ανεξάρτητος εποπτευόμενος από τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εξωτερικών της χώρας και θα έχει ως σκοπό τόσο την ανάπτυξη και την Διεθνοποίηση Ελληνικών Προϊόντων και Υπηρεσιών προς το εξωτερικό όσο και την αντίστοιχη ροή επενδύσεων και εμπορίου προς τη χώρα μας. Το συγκεκριμένο Μοντέλο της Μεγάλης Βρετανίας έχει αποδειχθεί ένα από τα καλύτερα Μοντέλα παγκοσμίως όσον αφορά την εφαρμογή του και την αποτελεσματικότητά του.

- Επιλογή προϊόντων και υπηρεσιών με συγκριτικό πλεονέκτημα, τα οποία θα αποτελέσουν την αιχμή του δόρατος στην προσπάθεια αυτή και θα βοηθήσουν σημαντικά την εισοδό μας σε νέες αγορές.
- Μελέτη των νέων αναδυόμενων αγορών (Νότια Αμερική, Άπω Ανατολή, Αφρική, Αραβικά κράτη) με τις οποίες μπορούμε να κτίσουμε μακροχρόνιες σχέσεις, με προϊόντα και υπηρεσίες που θα έχουν την σωστή αναλογία τιμής / ποιότητας.
- Προσπάθεια ανάπτυξης της διείσδυσής μας σε ανεπτυγμένες αγορές, με προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, μέσα από σωστή επιλογή των κατάλληλων δικτύων διανομής και με συγκεκριμένες πολιτικές προώθησής τους (παράδειγμα: αγροτικά προϊόντα, ιχθυοκαλλιέργειες, κ.λπ.).
- Μεγάλη εθνική προσπάθεια στην περαιτέρω ανάδειξη προϊόντων ονομασίας - προέλευσης.
- Εφαρμογή των «καλών πρακτικών» που αναδεικνύονται παγκοσμίως για προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και υπηρεσίες.
- Αποφυγή όλων των εμποδίων που ανακύπτουν στην υλοποίηση αυτής της προσπάθειας.
- Φορολογικά κίνητρα για την εξαγωγική πολιτική της χώρας.
- Άμεση επιστροφή του ΦΠΑ στους δικαιούχους και προσπάθεια δημιουργίας χρηματοοικονομικών εργαλείων για να στηρίξουν τη ρευστότητα των επιχειρήσεων στην προσπάθεια αυτή.

Όσο αφορά την Ανταγωνιστικότητα ισχύουν όσα ισχύουν και για την Επιχειρηματικότητα.

Τα τελευταία έτη, η ελληνική ανταγωνιστικότητα, κατρακυλά συνεχώς. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του World Economic Forum, η χώρα βρίσκεται στην 90η θέση χάνοντας 9 ακόμη θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη. Αν λάβει κάποιος υπόψη του ότι η χώρα μας το 2006 βρισκόταν στην 42η θέση, η απώλεια 50 περίπου θέσεων είναι κάτι που επιβάλλει αμεσότητα, όσον αφορά τα μέτρα. Στη συγκεκριμένη έκθεση περιγράφονται προβλήματα, τα οποία, όταν επιδρούν αρνητικά στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, είναι τέτοια που πραγματικά, πρέπει να μας κάνουν να ντρεπόμαστε επειδή λειτουργούμε σε μια τέτοια οικονομία. Σύμφωνα λοιπόν με την εν λόγω έκθεση, η ελληνική οικονομία απέχει πολύ από αυτό που ονομάζεται καινοτόμος, δηλαδή βασισμένη σε νέες ιδέες και ευέλικτες δομές, που προωθεί την επιχειρηματική πρωτοβουλία με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας και άλλων σύγχρονων οικονομικών μέσων. Στη συγκεκριμένη έκθεση τονίζεται η πολύ χαμηλή θέση της Ελλάδας, όσο αφορά στην καινοτομία (101^η) και οι χαμηλές επιδόσεις της στην έρευνα και την τεχνολογία. Παράλληλα, τονίζεται ότι ενώ δεν υπάρχει έλλειμμα επιστημόνων, αυτοί που υπάρχουν δεν συμμετέχουν ενεργά στην παραγωγική διαδικασία. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι αυτό που καλούμε δομική ανταγωνιστικότητα, υστερεί σημαντικά έναντι των προηγμένων χωρών και οικονομιών.

Τέλος, όπως εμφανίστηκε στα συμπεράσματα του πρόσφατου Συνεδρίου του ίδιου οργανισμού στην Κίνα: «βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα είναι δύο έννοιες απόλυτα συνδεδεμένες μεταξύ τους» και «το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα επιχειρήσεων και οικονομιών σήμερα, κτίζεται μέσα από τη βιωσιμότητά τους».

Με βάση, λοιπόν, την οικονομική κατάσταση που βιώνουμε καθημερινά και τα δεδομένα, τόσο σε εθνικό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, πρέπει ΑΜΕΣΑ να ληφθούν μέτρα, τόσο από την κυβέρνηση, όσο και από τους θεσμικούς φορείς της αγοράς, τους επιχειρηματίες και τους εργαζόμενους.

Βραχυπρόθεσμα:

- Μείωση, αν όχι εξάλειψη, της λεγόμενης δομικής ανταγωνιστικότητας, με άμεση νομοθέτηση διατάξεων, οι οποίες θα άρουν τα εμπόδια τα οποία δημιουργούν στρεβλώσεις στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, (πολυνομία, σταθερότητα φορολογικού συστήματος, διαφάνεια, γραφειοκρατία, κ.λπ.).
- Προσπάθεια ένταξης στον παραγωγικό μηχανισμό του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, ιδιαίτερα στους τομείς της υψηλής τεχνολογίας, που μέχρι σήμερα απουσιάζει.
- Ανάδειξη εκείνων των επιχειρηματικών μονάδων η/και ομίλων, που έχουν κατορθώσει να δημιουργήσουν παγκοσμίως ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- Καταγραφή και υλοποίηση στρατηγικών ανάπτυξης των κύριων κλάδων της οικονομίας μας, που επηρεάζουν σημαντικά το ΑΕΠ της χώρας (τουρισμός, ναυτιλία, αγροτικός τομέας).
- Εκμετάλλευση φυσικών χαρακτηριστικών της χώρας, που προσδίδουν καταρχήν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας.

- Προσέγγιση στην ουσιαστική αναβάθμιση των ελληνικών προϊόντων, μέσα από την εφαρμογή προτύπων και προσέγγιση προδιαγραφών, που απαιτούνται από την παγκόσμια αγορά. Οι απαιτήσεις των ευρωπαϊκών οδηγιών για το σήμα CE, δεν είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπίσουν τα ελληνικά προϊόντα τον παγκόσμιο ανταγωνισμό.
- Άμεση υιοθέτηση των Αρχών Επιχειρηματικής Αριστείας, τόσο από την Κυβέρνηση, με πιθανή ένταξη του Ελληνικού Μοντέλου (AIEN ΑΡΙΣΤΕΥΕΙΝ) ή/και του Ευρωπαϊκού Μοντέλου (EFQM Business Excellence Model) και της διαδικασίας Πιστοποίησης στο ΕΣΠΑ, όσο και από θεσμικούς φορείς και τον επιχειρηματικό κόσμο.
- Συνεχής διαδικασία στοχοποίησης των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και της αλλαγής, επί το θετικότερο, της εικόνας της χώρας μας στο εξωτερικό.

Μεσο - μακροπρόθεσμα:

- Συνεχής προσπάθεια βελτίωσης των υποδομών και των Δεικτών της Δομικής Ανταγωνιστικότητας, ώστε να έχουν θετικό αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων και στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.
- Υιοθέτηση ενός ισχυρού οράματος και ενός βιώσιμου – ανταγωνιστικού μοντέλου ανάπτυξης, σε συγκεκριμένους, στρατηγικής σημασίας τομείς της ελληνικής οικονομίας, όπως Ναυτιλία, Τουρισμός, Πολιτισμός, Πρωτογενής Τομέας.

9.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ

9.1 ΠΑΙΔΕΙΑ

Ο ανθρώπινος παράγοντας είναι η βάση, τόσο για τα επιτεύγματα, όσο και για τις αποτυχίες οποιασδήποτε οικονομίας. Γίνεται λοιπόν σαφές ότι η παιδεία, με την ευρύτερη, αλλά και τη σχετική έννοιά της, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα, τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στη λειτουργία μιας συγκροτημένης κοινωνίας.

Η παγκόσμια εμπειρία αποδεικνύει με στοιχεία ότι η συμβολή της παιδείας και της συνεχούς επιμόρφωσης, τόσο σε οικονομική όσο και σε κοινωνική ανάπτυξη, είναι ίσως, σημαντικότερη από τη συμβολή όλων των άλλων παραμέτρων.

Η ποιότητα της προσφερόμενης εργασίας και η αποδοτικότητα είναι έννοιες άμεσα συναρτημένες με τις δεξιότητες και τη φιλοσοφία του ανθρώπινου δυναμικού, που σαφώς είναι αποτέλεσμα της ποιότητας και της διάρκειας της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής επιμόρφωσης και της πρακτικής εμπειρίας.

Το βασικό στοιχείο, το οποίο απουσιάζει από το Σύστημα Παιδείας στη χώρα μας, είναι ο κατάλληλος σχεδιασμός που θα οδηγούσε την οικονομία μας στο δρόμο της προόδου και την κοινωνία μας σε ουσιαστική ανάπτυξη. Η ανυπαρξία του σχεδιασμού αυτού δημιουργεί αρκετά προβλήματα, με κυριότερο την παντελή έλλειψη κοινής κατανόησης βασικών εννοιών, οι οποίες αφορούν στην οικονομία και την πρόοδο των κοινωνιών. Επί παραδείγματι, στο σύνολο του ελληνικού λαού, υπάρχει εντελώς συγκεκριμένη άποψη περί του τι σημαίνει επιχειρηματικότητα και ακόμη περισσότερο, εντελώς αντικρουόμενη άποψη περί του αν συνεισφέρει, θετικά ή αρνητικά, η επιχειρηματικότητα στην ελληνική κοινωνία.

Βασική παράμετρος του σχεδιασμού αυτού θα πρέπει να είναι η εναρμόνιση εκπαίδευσης-αγοράς. Ο δείκτης

της εναρμόνισης αυτής στη χώρα μας είναι από τους μικρότερους στην Ευρώπη. Κράτη που εναρμόνισαν σωστά την παρεχόμενη εκπαίδευση με την αγορά, πέραν του ότι βοήθησαν σημαντικά την ανάπτυξη της οικονομίας τους, απέφυγαν και άλλα θέματα, όπως υπερπροσφορά σε χώρο συγκεκριμένων επαγγελμάτων, χωρίς να υπάρχει η απαιτούμενη ζήτηση κ.ο.κ.

Το καινούργιο νομοσχέδιο για την παιδεία έχει αρκετά θετικά στοιχεία, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά πιστεύουμε ότι δεν κάνει τις απαιτούμενες τομές για την όσο το δυνατόν πιο άμεση συμβολή της εκπαίδευσης στην προσπάθεια ανάπτυξης της χώρας μας.

Κατά την άποψή μας, οι βασικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν στην παιδεία, με συναίνεση όλου του πολιτικού κόσμου, είναι οι ακόλουθες:

- Σχεδιασμός βασισμένος στην αύξηση της παραγωγικότητας / αποδοτικότητας και ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.
- **Πλήρης απελευθέρωση της παιδείας**, με παράλληλη **ενδυνάμωση των πόρων** για τη **δημόσια εκπαίδευση** ώστε σταδιακά να φθάσουμε το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ένταξη στη διαδικασία εκπαίδευσης των όρων προϋπολογισμού και απολογισμού για κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα, αρχίζοντας από την ανώτατη και προχωρώντας σταδιακά και στις υπόλοιπες βαθμίδες εκπαίδευσης.
- Μεγαλύτερη αναδιοργάνωση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας σε όλες τις βαθμίδες, με διαφορετική ένταση της αναδιοργάνωσης.

- Ενίσχυση των υλικών υποδομών και εκσυγχρονισμός των μεθόδων διδασκαλίας.
- Εκσυγχρονισμός της διδακτέας ύλης σε όλα τα επίπεδα σπουδών. Βασικός κορμός μαθημάτων, ο οποίος θα συμπληρώνεται με κατ' επιλογή μαθήματα. Η επιλογή στα μαθήματα του βασικού κορμού θα πρέπει να έχουν έμφαση καταρχήν στις βασικές επιστήμες (γλώσσα, μαθηματικά, ιστορία, κ.λπ.).
- Ένταξη στο σύστημα διαδικασίας ομαδικής προσπάθειας (Projects), αλλά και διαδικασίας παρουσίασης.
- Ένταξη στο σύστημα της διαδικασίας συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού και παράλληλα της συνεχούς αξιολόγησής του, με συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια.
- Σταδιακή εισαγωγή και επίσημοποίηση του όρου "Visiting Professor" στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να προσκαλέσουν προσωπικότητες, εκτός του εκπαιδευτικού συστήματος, για την παρουσίαση συγκεκριμένων επιτευγμάτων.
- Εισαγωγή της έννοιας του επαγγελματικού προσανατολισμού στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, σε συνεργασία με αντίστοιχους θεσμικούς φορείς.
- Έμφαση στην ανάγκη σύνδεσης του δείκτη εκπαίδευσης – ζήτησης αγοράς, με πλάνα 5ετίας, ώστε οι νέοι να στρέφονται προς επαγγέλματα με ιδιαίτερη ζήτηση.
- Εισαγωγή ευρύτερων εννοιών στην εκπαίδευση, όπως Κοινωνική Υπευθυνότητα, Επιχειρηματικότητα, Ποιότητα σε συνεργασία με αντίστοιχους φορείς.
- Εισαγωγή της έννοιας της πρακτικής μάθησης, ιδιαίτερα στο χώρο των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με την επιδοτούμενη (υπό μορφή ασφαλιστικών εισφορών) πρόσληψη νέων αποφοίτων στην περιφέρεια, ώστε να πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκησή τους και παράλληλα να έχουν κάποια πρακτική εμπειρία, η οποία θα τους διευκολύνει στη μετέπειτα καριέρα τους.
- Ενδυνάμωση του προγράμματος ανταλλαγής Φοιτητών με το Εξωτερικό σε σημείο ώστε ο κάθε Φοιτητής να έχει τη δυνατότητα ένα από τα semesters του να το πραγματοποιεί στο εξωτερικό ώστε να ανοίγουν οι ορίζοντες του και ενδυναμώνονται οι εμπειρίες του.

Βασικοί στόχοι, οι οποίοι μπορούν να επιτευχθούν με τις προτεινόμενες αλλαγές, είναι:

- Σταδιακή αυτοτέλεια των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- Αναβάθμιση του ουσιαστικού αποτελέσματος του εκπαιδευτικού έργου.
- Βελτίωση του δείκτη σύνδεσης εκπαίδευσης – αγοράς.
- Βελτίωση της αποδοτικότητας και ουσιαστικοποίηση της έννοιας της υπευθυνότητας (Accountability).
- Αποφυγή αύξησης στρατιών, μονίμως ανέργων, λόγω κακού επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Συνειδητοποίηση της έννοιας της συνεχούς επιμόρφωσης.

- Δημιουργία συνειδητοποιημένων νέων επαγγελματιών.
- Βελτίωση της εικόνας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο εξωτερικό.
- Σταδιακή αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, με παράλληλη σταδιακή μείωση της ανεργίας των νέων.
- Σταδιακή μείωση, τόσο του αριθμού των φοιτητών που σπουδάζουν στο εξωτερικό, όσο και του θλιβερού γεγονότος της συνεχούς αύξησης των φροντιστηρίων.
- Στην ευρύτερη έννοια της Παιδείας εντάσσεται και η έρευνα όπου η χώρα μας υστερεί σημαντικά. Οι πόροι για έρευνα, τόσο από τις Επιχειρήσεις όσο και από το Κράτος είναι οι μικρότεροι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε γενικότερο πλαίσιο οι θέσεις μας είναι:

- Οι πόροι πρέπει να αυξηθούν τόσο από το δημόσιο, όσο και από τον ιδιωτικό τομέα.
- Να συνδεθεί άμεσα η έρευνα με την αγορά. Οι επιχειρήσεις πρέπει να συμμετέχουν σε μεγάλα ερευνητικά προγράμματα.

9.2 ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Η ελληνική ναυτιλία αποτελεί το δεύτερο σπουδαίο άξονα ανάπτυξης της χώρας μας συνεισφέροντας περίπου το 7% του ΑΕΠ. Ο ελληνικός στόλος είναι ο μεγαλύτερος στόλος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο τέταρτος μεγαλύτερος στον κόσμο.

Σε γενικές γραμμές, οι νομοθετικές ρυθμίσεις που υφίστανται, έχουν ένα θετικό αντίκτυπο για τη ναυτιλία μας. Πιστεύουμε ότι συμπληρωματικές κινήσεις, από πλευράς κυβέρνησης, θα δημιουργούσαν μεγαλύτερα οφέλη για την ελληνική οικονομία, όπως:

- Ουσιαστικότερη συμμετοχή των επιχειρηματιών του ναυτιλιακού τομέα στην προσπάθεια αναβάθμισης της εικόνας της ελληνικής οικονομίας και της χώρας γενικότερα, ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται στο εξωτερικό.
- Αναβάθμιση των ναυτιλιακών σπουδών στην Ελλάδα, με προοπτική να δημιουργηθεί μία Διεθνής Σχολή Ναυτιλιακών Σπουδών (ανωτάτου επιπέδου) και σταδιακά, η χώρα μας να αποτελέσει ένα Διεθνές Κέντρο Ναυτιλίας.
- Εκμετάλλευση και των υπόλοιπων εμπορευματικών λιμένων της χώρας σε ιδιώτες επενδυτές, με στόχο την αύξηση της δυναμικότητας των σταθμών αυτών.
- Δημιουργία νέων γραμμών (εμπορικού χαρακτήρα) με νέες αγορές και δη αναπτυσσόμενες αγορές, όπως η Αφρική, η Μέση Ανατολή (ώστε να εξυπηρετείται ο αραβικός κόσμος,) εκμεταλλεόμενοι ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Προσπάθεια ουσιαστικής επανένταξης στην ατζέντα των επιχειρηματιών του κλάδου, την προσφορά προς την ελληνική κοινωνία, μέσω προγραμμάτων κοινωνικής υπευθυνότητας, ώστε να συνεχισθεί απρόσκοπτα ότι ήδη έχει γίνει από προγενέστερους (ιδρυμα Ωνάση, ιδρυμα Νιάρχου κ.λπ.).

9.3 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μία από τις πιο βασικές πηγές πλούτου για την οικονομία μας, η οποία όμως αντιμετωπίζεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που αντιμετωπίζονται και πηγές, των οποίων η συμμετοχή στο ΑΕΠ μας δεν είναι αντίστοιχη. Η συνεισφορά του Τουρισμού πλησιάζει περίπου το 18% του ΑΕΠ (άμεσα και έμμεσα), καλύπτοντας περισσότερες από 800.000 θέσεις εργασίας. Είναι δε προφανές ότι αν συνυπολογισθούν και τα οφέλη των υπόλοιπων τομέων που επηρεάζονται από την πορεία του Τουρισμού, η συμμετοχή του στο ΑΕΠ πλησιάζει το 30%. Και σε αυτόν τον πολύ σημαντικό τομέα για την οικονομία μας, η επίδοσή μας στην ανταγωνιστικότητα είναι πάρα πολύ χαμηλή, ήτοι η 18^η στην Ευρώπη.

Και το μεγάλο ερώτημα που τίθεται είναι:

«Αν η 11^η χώρα σε αφίξεις και η 12^η σε έσοδα παγκοσμίως βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της σημαντικά, μέχρι που θα μπορούσε να φθάσει; Πόσο θετικά θα μπορούσε να επηρεάσει το ΑΕΠ και ποιες δυνατότητες διεθνών επενδύσεων θα μπορούσε να προσφέρει στη χώρα μας;»

Η απάλειψη των εμποδίων και των στρεβλώσεων στον συγκεκριμένο Τομέα πρέπει να είναι άμεσης προτεραιότητας. Έτσι λοιπόν:

Βραχυπρόθεσμα:

- Άμεση βελτίωση της χαμηλής ανταγωνιστικότητας των τιμών στον κλάδο, με άμεση μείωση των τελών των αεροδρομίων, μείωση του συντελεστή ΦΠΑ (11% έναντι 4,5-5% των ανταγωνιστών μας), με αποτέλεσμα να μειωθεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς τις τιμές.

- Δυναμική ανάπτυξη της κρουαζιέρας, με παράλληλη εξασφάλιση των σωστών μέτρων που απαιτούνται, ώστε σταδιακά να επαναφέρουμε τους ελληνικούς λιμένες ως λιμένες άφιξης.
- Βελτίωση των συνθηκών στις αεροπορικές συγκοινωνίες, με απελευθέρωσή τους και ταυτόχρονα εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλα τα νησιά της χώρας (προφανώς με διαφορετική συχνότητα την καλοκαιρινή και τη χειμερινή περίοδο).
- Άμεση αναβάθμιση των τουριστικών σπουδών και των σπουδών των συναφών επαγγελματιών. Επαγγέλματα όπως κρεοπώλης, ζαχαροπλάστης, μάγειρας, κ.λπ., που έχουν άμεση σχέση με το τελικό τουριστικό προϊόν, πρέπει να ασκούνται από άτομα με πιστοποιημένες γνώσεις.
- Έντονη δραστηριοποίηση των κρατικών μηχανισμών ελέγχου κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου για αποφυγή προβλημάτων υγιεινής, παράνομης εργασίας και υπερβολικής κερδοσκοπίας. Στο μηχανισμό αυτό, σαφώς πρέπει να συνδράμουν οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, με βάση τη νέα μορφή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Διασφάλιση των συνθηκών απρόσκοπτης πρόσβασης σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τους επισκέπτες.
- Διασφάλιση συνθηκών καθαριότητας και υγιεινής στους προορισμούς.
- Διασφάλιση συνθηκών απόλυτης ασφάλειας για τους επισκέπτες.
- Ειδική μέριμνα στους αναπτυξιακούς νόμους για τον τομέα του τουρισμού, που θα αφορά όλους

ανεξαιρέτως όσοι ασχολούνται με το αντικείμενο, λαμβάνοντας όμως, για πρώτη φορά υπόψη μας την πληρότητα της αγοράς και την ποιότητα των επενδύσεων (δεν χρειάζονται πλέον επιδοτήσεις για να δημιουργούμε περισσότερα Rooms to let).

- Αναβάθμιση των υποδομών των κυριότερων πόλεων της χώρας (Αθήνα – Θεσσαλονίκη) για τη σταδιακή υλοποίηση του θεσμού City Breaks, η οποία βελτιώνει σημαντικά το τελικό αποτέλεσμα και επεκτείνει την τουριστική περίοδο και τις αφίξεις γενικότερα.

Μεσο - μακροπρόθεσμα:

- Συναίνεση του συνόλου του πολιτικού κόσμου της χώρας ή της μεγάλης του πλειοψηφίας, σχετικά με μια ευρύτερη στρατηγική αναβάθμισης του τουριστικού τομέα στη χώρα μας.
- Πρόσληψη ειδικών Διεθνών Συμβούλων, που θα συμμετέχουν μαζί με τους εκπροσώπους του Κράτους, τους θεσμικούς φορείς και τους τοπικούς φορείς, για τον προσδιορισμό μιας πενταετούς ή δεκαετούς στρατηγικής ανάπτυξης του τουριστικού τομέα στη χώρα μας, με δέσμευση ότι θα υλοποιηθούν όλες οι προτάσεις, σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη πρόταση θα αφορά όλες τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν στη χώρα μας.
- Βελτίωση των υποδομών, τόσο στο οδικό δίκτυο, όσο και στα αεροδρόμια, λιμάνια, μαρίνες, κ.λπ., μέσω ΣΔΙΤ.
- Βελτίωση υποδομών, αν προκύψει από τη μελέτη για δημιουργία ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος (π.χ. δημιουργία ενός μεγάλου συνεδριακού κέντρου, χωρητικότητας 3.000 ατόμων,

αν πρόκειται να στοχεύσουμε στρατηγικά στο συνεδριακό τουρισμό).

- Ένταξη πιστοποιήσεων ποιότητας ή επιχειρηματικής αριστείας στον τομέα του τουρισμού, ανεξαρτήτως μεγέθους.
- Προώθηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.
- Δημιουργία πιστοποιημένων εμπορικών καταστημάτων στις τουριστικές περιοχές, για διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και προϊόντων.
- Προσπάθεια ένταξης διεθνούς εμβέλειας Opinion Leaders στην προσπάθεια προώθησης του τουρισμού.
- Επαναπροσδιορισμός του ρόλου του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ). Πιστεύω μας είναι ότι πρέπει να μετατραπεί σε έναν ευέλικτο μηχανισμό παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών μάρκετινγκ, ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και ποιότητας προς τις τουριστικές επιχειρήσεις της χώρας.
- Ουσιαστική συμμετοχή των ελληνικών πρεσβειών στην προσπάθεια ανάπτυξης του τουριστικού τομέα.
- Ένταξη του τουριστικού προϊόντος σε όλες τις μεγάλες διακρατικές συμφωνίες.
- Ανάπτυξη της τουριστικής κατοικίας, όπως έχει γίνει και σε άλλες μεσογειακές χώρες. Η συγκεκριμένη ιδέα, πέραν του γεγονότος της αύξησης των επενδύσεων στον κατασκευαστικό τομέα, μεγαλώνει και τις καταναλωτικές δαπάνες, λόγω της μεγαλύτερης παραμονής των ιδιοκτητών των συγκεκριμένων κατοικιών, για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, στη χώρα μας.

9.4 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΙΧΘΥΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ.

Το παράδειγμα των ιχθυοκαλλιεργειών είναι αυτό που πραγματικά μπορεί να μας δείξει τις δυνατότητες που έχει ο Τομέας. Από το 1990 μέχρι και σήμερα κατέχει ένα αρκετά μεγάλο μερίδιο στο σύνολο των εξαγωγών της χώρας μας.

Η χώρα μας αποτελεί έναν ιδιαίτερα σοβαρό παίκτη στον τομέα αυτό και δη στα μεσογειακά ψάρια (τσιπούρα, λαβράκι) σε διεθνές επίπεδο. Αυτό συμβαίνει γιατί έγιναν σοβαρές επενδύσεις, τόσο σε πάγια, όσο και σε έρευνα και καινοτομία. Ο κλάδος αποτελεί ένα άριστο παράδειγμα της σωστής αξιοποίησης και εκμετάλλευσης ενός φυσικού χαρακτηριστικού της χώρας (θαλάσσιες εκτάσεις) χωρίς ιδιαίτερες επιβαρύνσεις του περιβάλλοντος. Παράλληλα, συμμετέχει σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη λόγω των επενδύσεων που γίνονται στην περιφέρεια και μέσω της συμβολής του στη μείωση της ανεργίας.

Για τη σωστή ανάπτυξη του κλάδου επιβάλλεται η ύπαρξη συγκεκριμένων μέτρων, όπως:

- Κίνητρα για συγκέντρωση μικρών παραγωγών, ώστε να υπάρξουν οικονομίες κλίμακας.
- Συγκέντρωση των διάσπαρτων μονάδων και δημιουργία μεγαλύτερων πάρκων.
- Δημιουργία και «επώνυμων» ακριβών προϊόντων (φιλετοποίηση) με μεγάλη προστιθέμενη αξία, για συγκεκριμένες αγορές.

- Οικονομική στήριξη (σε επίπεδο ρευστότητας) όλου του κλάδου, λόγω της μεγάλης διάρκειας ανάπτυξης του τελικού προϊόντος και του χαρακτηριστικού του κλάδου, που είναι κλάδος εντάσεως κεφαλαίου.
- Τοποθέτηση των προϊόντων του κλάδου στο πακέτο των ιδιαίτερα σημαντικών εξαγωγικών προϊόντων της χώρας μας και επενδύσεις για την προώθησή του, τόσο στην εγχώρια, όσο και τη διεθνή αγορά.

Όσον αφορά τον Αγροτικό Τομέα, η άποψή μας είναι ότι ο εγκλωβισμός στις επιδοτήσεις, ήταν το αποτέλεσμα της μη συντονισμένης αντίδρασης του Αγροτικού κόσμου της χώρας στην απώλεια των εισοδημάτων που είχαν από τις παραγωγές τους. Ένας άλλος λόγος που συνέτεινε σε αυτό, είναι η συνεχής μεταφορά κατοίκων της περιφέρειας σε αστικά κέντρα, στη μείωση του εργατικού δυναμικού στην περιφέρεια και στην προσπάθεια μείωσης του κόστους, η απασχόληση μεταναστών (όχι πάντα κάτω από τις καλύτερες συνθήκες). Αν σε όλα αυτά προστεθεί το μικρό μέγεθος των παραγωγών, η αρνητική φιλοσοφία των Ελλήνων για το συνεταιριζέσθαι, η χαμηλή παραγωγικότητα, η έλλειψη επιχειρηματικότητας των ανθρώπων που ασχολούνται με αγροτικά προϊόντα, το σύστημα αγοράς (Παραγωγός, Χονδρέμπορος, Έμπορος κ.λπ.), τότε γίνεται απόλυτα κατανοητό γιατί το Εμπορικό Ισοζύγιο των Αγροτικών προϊόντων είναι αρνητικό και το μέγεθος αυτό αυξάνεται ραγδαία με την εισαγωγή προϊόντων χαμηλότερης αξίας και ποιότητας από αυτά που παράγονται στη χώρα μας. Είναι αδιανόητο οι εισαγωγές ελαιολάδου στην Ελλάδα να αυξάνονται με τεράστιους ρυθμούς στην τελευταία δεκαετία όταν η χώρα μας παράγει τεράστιες ποσότητες Διεθνώς, αναγνωρισμένο ποιοτικό λάδι.

Ο Αγροτικός Τομέας εξακολουθεί να είναι σημαντικός για την Οικονομία και πρέπει να γίνει σημαντικότερος στις ημέρες μας, όταν η χώρα πρέπει να αντιμετωπίσει θετικά το θέμα της αναδιοργάνωσης της και της βελτίωσης των μεγεθών της.

Προτείνονται λοιπόν τα εξής:

Βραχυπρόθεσμα:

- Εξυγίανση του συστήματος εμπορίας των αγροτικών προϊόντων. Δημιουργία συνθηκών υγιούς εμπορίου που θα διασφαλίζει σωστές τιμές για τους παραγωγούς, ελκυστικές τιμές για τους καταναλωτές, ικανό περιθώριο κέρδους για τους ενδιάμεσους. Προσπάθεια μείωσης του αριθμού των ενδιάμεσων.
- Κίνητρα για την καλύτερη οργάνωση των παραγωγών. Οργάνωση ομάδων παραγωγών στα πρότυπα που αναλύονται στην Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Κίνητρα για την παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, ώστε να έχουν τη δυνατότητα της διαφοροποίησης στην τιμή πώλησης (βιολογικά προϊόντα).
- Επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, σε συνεργασία με τα αρμόδια ΑΕΙ της χώρας.
- Έντονη προσπάθεια για την πιστοποίηση συγκεκριμένων ελληνικών προϊόντων, ως προϊόντα ονομασίας και προέλευσης.
- Ουσιαστική ένταξη της μεσογειακής διατροφής, σε όλες τις προσπάθειες προώθησης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

- Εθνική προσπάθεια προώθησης των προϊόντων μας σε νέες αναπτυσσόμενες αγορές.
- Ένταξη της προώθησης των ελληνικών προϊόντων και δη των πολύ ουσιαστικών (λάδι, ελιά, κρασί, γαλακτοκομικά, μαστίχα, κ.λπ.) σε όλες τις διακρατικές συμφωνίες.
- Κίνητρα για ανάπτυξη νέων αγροτών.

Μακροπρόθεσμα:

- Την προσπάθεια ένταξης των αγροτών σε μια νέα επιχειρηματική νοοτροπία, που μέσα από συντονισμένες δράσεις, όπως επιμορφωτικά προγράμματα και συμβουλευτικές υπηρεσίες, θα τους οδηγήσει στην επιτυχία.
- Δημιουργία ηλεκτρονικής πύλης για θέματα αγροτικής ανάπτυξης, τόσο στο επίπεδο της παραγωγής, όσο και στο επίπεδο της προώθησης των αγροτικών προϊόντων.
- Επαναπροσδιορισμός του ρόλου των Συνεταιρισμών και αναβάθμισή τους, ώστε να επιτελούν σωστά το έργο τους.
- Δημιουργία νέων αγροτών – επιχειρηματιών που θα ενταχθούν στη διαδικασία, με εντελώς διαφορετικό πνεύμα.
- Σταδιακή μείωση των εξαγωγών μας σε unbranded προϊόντα και αντικατάστασή τους με εξαγωγές σε branded προϊόντα, ειδικά στις καταναλωτικά ανεπτυγμένες αγορές.

10.

ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Είναι σαφές ότι η χώρα έχει όλες τις δυνατότητες για ουσιαστική προσέλκυση σοβαρών επενδύσεων. Τόσο τα Φυσικά της χαρακτηριστικά όσο και η Γεωπολιτική της θέση και η συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη αποτελούν σημαντικούς λόγους για προσέλκυση επενδύσεων. Οι βασικές αιτίες για τη μη ύπαρξη ουσιαστικού ενδιαφέροντος από πλευράς επενδυτών τα τελευταία χρόνια ήταν οι εξής:

- Το επενδυτικό πλαίσιο. Η ανυπαρξία ενός σοβαρού σταθερού και πειστικού επενδυτικού Νόμου ήταν η βασική αιτία.
- Το Νομικό πλαίσιο και η Δικαιοσύνη ήταν μια δεύτερη βασική αιτία.
- Η ανυπαρξία σταθερότητας στο Φορολογικό Σύστημα της χώρας και οι συνεχείς τροποποιήσεις αποτελούσαν μια ακόμη αιτία.
- Γενικά το σύστημα της Δημόσιας Διοίκησης, η Γραφειοκρατία, οι Αδειοδοτήσεις, η ανυπαρξία Χωροταξικού σχεδιασμού κ.ο.κ.
- Το κόστος εργασίας και η έλλειψη ευέλικτου εργασιακού περιβάλλοντος.

Η ύπαρξη ενός ξεκάθਾਰου φορολογικού και επενδυτικού πλαισίου είναι η βάση για την προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα. Η μέχρι τώρα πρακτική έχει δείξει ότι η χώρα μας δεν δημιούργησε ποτέ ένα κατάλληλο και σταθερό Φορολογικό και επενδυτικό περιβάλλον.

- Έγκαιρη εφαρμογή ενός ξεκάθਾਰου Νομικού πλαισίου.
- Έλλειψη γραφειοκρατικών διαδικασιών.

11.

ΟΔΗΓΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Η πρόσφατη ψήφιση της νέας δανειακής σύμβασης της χώρας μας απομάκρυνε στιγμιαία την πιθανότητα να κηρύξει η χώρα στάση πληρωμών, με όλες τις πιθανές συνέπειες που μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να έχει. Τα μέτρα που είμαστε υποχρεωμένοι να υλοποιήσουμε σχετικά με την Δημοσιονομική προσαρμογή είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και οφείλουμε να τα υλοποιήσουμε χωρίς παρεκκλίσεις. Τα μόνα μέτρα που αφορούν Μισθούς και Συντάξεις και γενικότερα παρεμβάσεις στον Ιδιωτικό Τομέα δεν είναι τα ενδεδειγμένα, ιδιαίτερα στην περίοδο ύφεσης που βρισκόμαστε, διότι με όλα τα μέχρι σήμερα μέτρα που αποφασίστηκαν οδηγούν τα φυσικά πρόσωπα σε μείωση της καταναλωτικής δαπάνης που αυτό κατ'επέκταση επηρεάζει αρνητικά τον κύκλο εργασιών των Επιχειρήσεων, που σε συνδυασμό με την υψηλή φορολογία οδηγούν τα Νομικά πρόσωπα σε περιορισμό του κόστους λειτουργίας τους, το οποίο μεταφράζεται συνήθως σε μείωση προσωπικού. Τόσο η μείωση καταναλωτικών δαπανών, όσο και η αύξηση της ανεργίας, έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των φόρων και τη μείωση των εισφορών, με παράλληλη αύξηση των ποσών που απαιτούνται για την επιδότηση των ανέργων.

Πέραν όμως αυτού, η δημοσιονομική προσαρμογή που δεν συνοδεύεται από στρατηγικές και τακτικές αναπτυξιακού χαρακτήρα, ουσιαστικά επιτείνει την ύφεση και δεν βοηθά την ανάπτυξη, η οποία είναι το βασικό ζητούμενο για την ανάκαμψη της οικονομίας μας.

Το μεγάλο ερώτημα είναι: Μπορούμε και πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε;

Η άποψη της ΕΕΔΕ, είναι πως ναι, μπορούμε να τα καταφέρουμε. Μπορούμε όλοι οι Έλληνες μαζί να οδηγήσουμε τη χώρα μας σε πρόοδο και βιώσιμη ανάπτυξη.

Πρώτο βήμα είναι η εμπέδωση της αξιοπιστίας μας. Η συνέπεια έναντι των οικονομικών υποχρεώσεών μας προς το Δ.Ν.Τ και την Ε.Ε. και η επίτευξη των στόχων, που προκύπτουν από τη συγκεκριμένη συμφωνία, επιβάλλεται. Απαιτείται όμως ένα διαφορετικό μίγμα πολιτικής για να τηρηθεί η απαιτούμενη συνέπεια.

Επί παραδείγματι η για τρίτη κατά συνέχεια φορά απόφαση της Κυβέρνησης να μειώσει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων θα έχει ως αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση της ύφεσης.

Είναι σε όλους γνωστό ότι λόγω έλλειψης οργανωμένων δομών και πολιτικής, σχετικών με το φοροεισπρακτικό σύστημα, η οποιαδήποτε επιβάρυνση σε φόρους, πέραν του ότι αποτελεί μια τιμωρία για τους συνεπείς φορολογούμενους δημιουργεί και ένα αντί επενδυτικό κλίμα στην χώρα.

Αυτό, σε ένα Κράτος Δικαίου, όπως αυτό που επαγγέλλεται η Κυβέρνηση, είναι εντελώς άδικο και οδηγεί την οικονομία σε περαιτέρω ύφεση, όπως περιγράφεται και προηγουμένως. Η συστηματική και επαγγελματική προσέγγιση στο θέμα αυτό, πρέπει να είναι άμεση προτεραιότητα για την Κυβέρνηση.

Αν υλοποιηθούν οι ανωτέρω ενέργειες, είναι μάλλον σίγουρο ότι, σταδιακά, θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία της χώρας, με συνέπεια οι αγορές θα αντιδράσουν θετικά και για τα ελληνικά ομόλογα, αλλά και για τη σταδιακή ανανέωση του απομεινάντος δημόσιου χρέους. Τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν έχουν ως μοναδικό στόχο την επιστροφή της χώρας στην ανάπτυξη.

Η Ελλάδα πορεύεται ακόμη με το αναπτυξιακό μοντέλο της μεταπολιτευτικής περιόδου. Ο κρατισμός, ο παρεμβατισμός και ο προστατευτισμός, που

το Κράτος επέβαλε και εξακολουθεί να επιβάλλει κατά καιρούς, έχει δημιουργήσει συγκεκριμένη αναπτυξιακή νοοτροπία και φιλοσοφία. Παράλληλα, το καταναλωτικό μοντέλο που ίσχυσε τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας (καταναλώνουμε ως λαός το 90% του ΑΕΠ) πρέπει να αλλάξει άμεσα.

Η σημερινή οικονομική κατάσταση της χώρας, μας επιβάλλει να προχωρήσουμε πολύ γρήγορα στις δομικές αλλαγές που επιβάλλονται και σταδιακά να καλλιεργήσουμε τη νοοτροπία που απαιτείται σε όλη την ελληνική κοινωνία. Και αυτό επιβάλλεται περισσότερο από ποτέ σήμερα που, αντί να δημιουργήσουμε τις απαιτούμενες συμμαχίες μεταξύ μας, βρισκόμαστε σε μια μόνιμη αντιπαράθεση.

Από την πλευρά της, η Κυβέρνηση, θα πρέπει να κινηθεί άμεσα για:

- Ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων (άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων).
- Άνοιγμα όλων των κλειστών αγορών.
- Απλοποίηση διαδικασιών λειτουργίας και αδειοδότησης επιχειρήσεων.
- Άρση όλων των αντικινήτρων για την ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα. Οι συγκεκριμένες παγκόσμιες έρευνες, οι οποίες κατατάσσουν τις χώρες στις αντίστοιχες βαθμίδες, βασίζονται σε συγκεκριμένες διαδικασίες. Αυτές οι διαδικασίες πρέπει να επανεξεταθούν άμεσα, ώστε να μπορέσει η χώρα μας να ανέβει σημαντικά στις αντίστοιχες κατατάξεις. Είναι αυτονόητο ότι η πρόοδος της χώρας, στους αντίστοιχους πίνακες, βελτιώνει σημαντικά την εικόνα της σε διεθνές επίπεδο.

- Συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).
- Εισαγωγή νέου Αναπτυξιακού Νόμου, ο οποίος θα αφορά όλο τον επιχειρηματικό κόσμο και όχι μόνο τις πολύ μεγάλες επενδύσεις.
- Δημιουργία κινήτρων για τη διατήρηση της εργασίας.
- Διασφάλιση ενός σταθερού φορολογικού πλαισίου, ώστε να προσελκύσει επενδυτές και να αποφευχθεί ο εκπατρισμός των επιχειρήσεων.
- Δημιουργία φορολογικών κινήτρων και όχι επιδοτήσεις, οι οποίες ευθύνονται για την αποτυχία του υφιστάμενου αναπτυξιακού προτύπου που βιώσαμε.
- Ουσιαστική ανάπτυξη, με θεσμικές αλλαγές και φορολογικά κίνητρα του 2ου και του 3ου πυλώνα κοινωνικής ασφάλισης. Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα στον αναπτυγμένο κόσμο, η οποία έχει ένα μονολιθικό μοντέλο κοινωνικής ασφάλισης (1ος πυλώνας).
- Ουσιαστική αξιοποίηση της ακίνητης κρατικής περιουσίας, μέσα από συνεργασίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ).
- Ιδιωτικοποιήσεις, πλην των επιχειρήσεων με κοινωνική προσφορά.
- Άμεση προώθηση διαδικασιών εξυγίανσης των ΔΕΚΟ.
- Άμεση ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ.

- Άμεση προώθηση των έργων υποδομής, για τα οποία υπάρχει δυνατότητα προκαταβολών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες καλύπτουν μέχρι και το 100% του συνολικού κόστους.
- Ενεργοποίηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.
- Άμεση εφαρμογή των αρχών της οικονομικής διοίκησης σε όλους τους οργανισμούς και τα Ιδρύματα του δημοσίου και της τοπικής αυτοδιοίκησης, με ετήσιους προϋπολογισμούς και απολογισμούς για τη λειτουργία τους.

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), σε τελευταίες εκθέσεις του, υποστηρίζει ότι μόνο από την απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων, θα έχουμε θετική επίπτωση στην αύξηση του ΑΕΠ της τάξεως του 1,5% ετησίως από την κατάργηση των περιορισμών στον ανταγωνισμό, θετική επίπτωση της τάξεως του 2% από την απελευθέρωση των αγορών, θετική επίπτωση της τάξεως του 3,5% ετησίως. Είναι, λοιπόν, ζωτικής σημασίας για το δρόμο προς την ανάπτυξη της οικονομίας μας η όσο το δυνατόν, ταχύτερη ολοκλήρωση των ανωτέρω ενεργειών.

Πέραν όμως των άμεσων κινήσεων απαιτείται, κατά την άποψή μας, μεσο-μακροπρόθεσμα, η δημιουργία νέων καινοτόμων δομών σε όλο το σύστημα, το οποίο θα κληθεί να στηρίξει την ελληνική οικονομία, αλλά και τη συνοχή της κοινωνίας.

Υπό την έννοια αυτή θα πρέπει:

1. Να επαναξιολογηθεί και απλοποιηθεί το σύνολο των Νόμων που υφίστανται στη χώρα μας, με στόχο να μειωθούν και να είναι απόλυτα κατανοητοί και ουσιαστικοί. Αυτό θα είναι ένα μεγάλο βήμα για την αποφυγή γραφειοκρατίας, για τη μείωση του χρόνου οριστικής εκδίκασης μίας υπόθεσης, κ.ο.κ. Πολύ μεγάλες χώρες, όπως οι ΗΠΑ, υλοποίησαν αυτή τη διαδικασία την δεκαετία του 1980.
2. Να υπάρξει νομοθεσία που να εξασφαλίζει τη συνέχεια του κράτους, ανεξάρτητα από αλλαγές Υπουργών ή/και κυβερνήσεων. Να αναβαθμισθεί ο ρόλος των Γενικών Γραμματέων των Υπουργείων, οι οποίοι και καλούνται να υλοποιήσουν τα πλάνα των κυβερνήσεων και να ασκήσουν την καθημερινή διαχείριση. Οι αρμοδιότητές τους να παραμένουν σταθερές για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (6ετία), με τη δυνατότητα ανανέωσής τους, μετά από ουσιαστική αξιολόγηση, από διακομματική επιτροπή της Βουλής ή από άλλη ανεξάρτητη αρχή
3. Να ενταχθούν στα Υπουργεία ειδικές ομάδες νομομαθών για τη δημιουργία των κατάλληλων νομοθεσιών.
4. Να δημιουργηθούν ισχυρές και πραγματικά ανεξάρτητες ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές.
5. Να βελτιωθεί το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, ιδιαίτερα για θέματα σχετικά με την επιχειρηματικότητα.

6. Να επανασχεδιασθεί όλο το πλαίσιο, παιδεία – εκπαίδευση – επαγγελματική επιμόρφωση και δια βίου μάθηση και να σχεδιασθεί, με βάση νέα πρότυπα, ώστε να αποτελέσει μια πολύ ισχυρή βάση για την ουσιαστική προσπάθεια βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την ανάπτυξη της οικονομίας μας.
7. Να δημιουργηθούν σταδιακά ουσιαστικές συμμαχίες μεταξύ θεσμικών οργανισμών και κράτους, ώστε να αποκατασταθεί σταδιακά η εμπιστοσύνη μεταξύ κράτους και πολιτών.
8. Να κατανοήσει ο πολιτικός κόσμος της χώρας, ότι η ανάπτυξη θα προέλθει από τον ιδιωτικό τομέα και ότι το κράτος πρέπει να έχει υπό τον έλεγχό του επιχειρήσεις που παρέχουν κοινωνικά αγαθά.

12.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σε όλες τις προηγμένες κοινωνίες και οικονομίες υπάρχει ένα κοινό βασικό χαρακτηριστικό. Το χαρακτηριστικό αυτό είναι το ποσοστό Κοινωνικής Υπευθυνότητας που επιδεικνύει τόσο η πολιτεία, όσο και οι επιχειρήσεις και οι πολίτες, που ζουν και εργάζονται στις χώρες αυτές.

Το σύνολο μιας οικονομίας δεν είναι τίποτα άλλο από το σύνολο του έργου που παράγουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην οικονομία αυτή. Έτσι, λοιπόν, ο ρόλος των πολιτών είναι ουσιαστικός, όπως ουσιαστικός είναι και ο ρόλος μεγαλύτερων ομάδων (επιχειρήσεις) και οπωσδήποτε του κράτους. Οι ρόλοι όλων είναι απόλυτα διακριτοί αλλά και συμπληρωματικοί στη γενική προσπάθεια. Είναι σαφές ότι, αν όλοι οι παράγοντες που εμπλέκονται σε μια οικονομία δεν δρουν με κοινωνική υπευθυνότητα, τότε είναι θέμα χρόνου η έλλειψη ανάπτυξης και η συρρίκνωση των ευκαιριών στο χώρο που λειτουργούμε.

Παράλληλα, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η Κοινωνική Υπευθυνότητα δεν είναι έννοια στατική και για να υφίσταται πρέπει να έχει μια διαχρονικότητα. Είναι έννοια που διδάσκεται, αλλά για να είναι αποτελεσματική πρέπει να αποτελεί κουλτούρα, πρέπει να βρίσκεται μέσα στο DNA μας. Είναι μια έννοια που πρέπει να ξεκινάει από την ημέρα γέννησης ενός ατόμου, μιας επιχείρησης, ενός κράτους και δεν τελειώνει ποτέ. Μεταφέρεται ή πρέπει να μεταφέρεται, όπως η ολυμπιακή φλόγα, πριν ανάψει ο βωμός, σε οποιαδήποτε ολυμπιακή πόλη.

Αναλύοντας, λοιπόν, την Κοινωνική Υπευθυνότητα σε τρεις άξονες, Πολίτης, Επιχείρηση, Κράτος, μπορούμε να πούμε τα ακόλουθα. Ο πολίτης αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και των κρατών και αυτό γιατί οι έννοιες επιχείρηση

και κράτος είναι έννοιες χωρίς λογική, χωρίς σκέψη και χωρίς συναίσθημα. Είναι έννοιες που υφίστανται μέσω των πολιτών και για χάρη τους. Πολίτες διοικούν κράτη και επιχειρήσεις. Πολίτες δημιουργούν κανόνες και πλαίσια συμπεριφοράς, πολίτες αναπτύσσουν φιλοσοφίες, πολιτικές, κ.λπ.

Έτσι, λοιπόν, εμείς οι πολίτες είμαστε η βάση για τη δημιουργία οποιουδήποτε πλαισίου επιλέξουμε. Σε όλο τον κόσμο υπάρχουν τρεις κατηγορίες πολιτών:

Οι Αποστασιοποιημένοι Πολίτες, που επηρεασμένοι από τα φοβικά σύνδρομα που εμείς οι ίδιοι θέτουμε, αισθάνονται πολιτικά και κοινωνικά αδύναμοι και μεταθέτουν τις ευθύνες στον κρατικό μηχανισμό ή στις επιχειρήσεις, στις οποίες εργάζονται.

Η δεύτερη κατηγορία έχει να κάνει με τον Ευαισθητοποιημένο Πολίτη, που ενδέχεται να δραστηριοποιηθεί κατά περίπτωση και εφόσον το θέμα θεωρηθεί του άμεσου ενδιαφέροντός του. Η κινητοποίησή του θα βασισθεί στην αντίδραση, αλλά γενικά, ως τύπος, είναι ανοικτός σε νέες ιδέες και πρακτικές που αφορούν θέματα που βρίσκονται στο πλαίσιο των ενδιαφερόντων του.

Ο τρίτος τύπος είναι αυτός του Ενεργού Πολίτη, του πολίτη εκείνου που έχει συγκροτημένη και συνεπή στάση σε όλους τους τομείς της ζωής του, του πολίτη που ενδιαφέρεται, παρακολουθεί, μαθαίνει, αναπτύσσεται, συμμετέχει και προσφέρει, του πολίτη που δρα και δεν αντιδρά. Στις χώρες που η πληροφόρηση είναι ελλιπής, βρίσκουμε επί το πλείστον αποστασιοποιημένους πολίτες, ελάχιστους ευαισθητοποιημένους και σπανιότατα ενεργούς. Στις πλέον ανεπτυγμένες οικονομίες η πληροφόρηση και η γνώση δημιουργεί σαφέστατα πιο ευαισθητοποιημένους πολίτες και

σταδιακά λίγο περισσότερο ενεργούς. Η ατομική υπευθυνότητα είναι ατομική φιλοσοφία και συμπεριφορά και δεν έχει να κάνει με τους άλλους. Το να είσαι ενεργός πολίτης είναι τρόπος ζωής. Με βάση αυτά, κάποιος μπορεί εύκολα να απαντήσει στην ερώτηση: «Θα αντιμετωπίζαμε οικονομική κρίση αν αυτή η χώρα είχε ενεργούς πολίτες; Θα υπήρχε θέμα εσόδων; Το ασφαλιστικό θα είχε καλύτερα δεδομένα; κ.ο.κ.»

Ο δεύτερος άξονας, μέσω του οποίου εκφράζεται η κοινωνική υπευθυνότητα είναι αυτός των επιχειρήσεων. Η ουσιαστική έκφραση της κοινωνικής υπευθυνότητας των επιχειρήσεων ονομάζεται Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η παγκοσμιοποίηση, οι ταχύτατες εξελίξεις στην τεχνολογία και την πληροφόρηση, η μικρή αλλά συνεχής αύξηση της επιρροής των καταναλωτών πολιτών, η ενδυνάμωση του ρόλου και των παρεμβάσεων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, αλλά ουσιαστικά η παταγώδης αποτυχία της τεκμηρίωσης του παραδοσιακού ρόλου των κρατών και κατά συνέπεια η αποδυνάμωσή τους, είναι αυτοί οι παράγοντες που διαμορφώνουν ένα νέο πλαίσιο, που ωθεί τις επιχειρήσεις στον επαναπροσδιορισμό της θέσης τους και των ευθυνών τους απέναντι στην κοινωνία.

Ποιες είναι οι περιοχές που χρίζουν κοινωνικής υπευθυνότητας και οι επιχειρήσεις μπορούν να εφαρμόσουν προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης; Κατ' αρχάς το εργασιακό περιβάλλον. Η εσωτερική κοινωνική ευθύνη αποτελεί προϋπόθεση και τεκμήριο ειλικρίνειας των επιχειρήσεων. Κάθε κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση οφείλει να σέβεται τους εργαζομένους της, ως πολίτες με πολλαπλούς κοινωνικούς ρόλους. Να τους δίνει όλες τις ευκαιρίες για συνεχή ανάπτυξη και να διατηρεί μαζί τους ένα ουσιαστικό και ειλικρινή διάλογο. Ο σεβασμός του

νομικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις εργαζομένων και επιχειρήσεων δεν αποτελεί κριτήριο για να χαρακτηριστεί μια επιχείρηση κοινωνικά υπεύθυνη, αλλά αποτελεί απόλυτη προϋπόθεση για την εφαρμογή πολιτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Οι άλλες περιοχές που μπορεί να ασκηθούν πολιτικές Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας είναι το περιβάλλον και η βιώσιμη διαχείρισή του, η κοινωνία και η αγορά, με την ευρύτερη έννοιά της.

Οι επιχειρηματικές σχέσεις, τόσο εντός, όσο και εκτός των επιχειρήσεων, πρέπει να βασίζονται σε ένα ξεκάθαρο πλαίσιο αρχών και αξιών, το οποίο να διέπεται βασικά από τους κανόνες της Επιχειρηματικής Ηθικής.

Ο τρίτος άξονας είναι η Πολιτεία. Η έννοια της Κοινωνικής Υπευθυνότητας, όσον αφορά την πολιτεία, οφείλει να είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τον ρόλο της. Η πολιτεία πρέπει:

- Να δημιουργεί τις δομές, οι οποίες διευκολύνουν τη ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων.
- Να έχει ένα συνεπή και ειλικρινή διάλογο με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Να δημιουργήσει ένα απλό νομοθετικό πλαίσιο και μηχανισμούς εφαρμογής των Νόμων.
- Να επενδύει σημαντικά στην παιδεία και όχι στην εκπαίδευση, ώστε να δώσει τις ευκαιρίες στους πολίτες να αναπτύσσονται συστηματικά και σε διάρκεια.
- Να δημιουργεί το πλαίσιο που επιβάλει τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των πολιτών.

- Να εκπαιδεύει με συνέπεια και συνέχεια τους πολίτες, ώστε να αυξήσουν την κοινωνική υπευθυνότητά τους.
- Να αποδεικνύει με το έργο της τη σημασία της κοινωνικής υπευθυνότητας.
- Να δημιουργεί εκείνους τους μηχανισμούς και εκείνο το πλαίσιο, ώστε ο πολίτης, συνειδητά, να συνεισφέρει με τους φόρους του και την παραγωγικότητά του στη βελτίωση των υπηρεσιών που λαμβάνει από το κράτος.
- Να προφυλάσσει την αξιοπιστία και την εικόνα της χώρας διεθνώς.
- Να δρα με τέτοιο τρόπο ώστε να αναπτύσσονται με συνέπεια οι «Ενεργοί Πολίτες».

Το οικονομικό και κοινωνικό σύστημα στον πλανήτη μας χάνει τις ισορροπίες του. Αυτό συμβαίνει, κατ' επέκταση και στη χώρα μας. Χρειάζονται γρήγορες αλλαγές, χρειάζεται επαναπροσανατολισμός της έννοιας «ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ» μεταξύ των Πολιτών (εργαζομένων και καταναλωτών) και των Επιχειρήσεων, μεταξύ των Πολιτών και του Κράτους. Για να γίνει αυτό και για να έχει αποτέλεσμα, πρέπει να αυξήσουμε σταδιακά, ουσιαστικά και όχι τυπικά, την Κοινωνική μας Υπευθυνότητα. Πρέπει να επαναφέρουμε στο λεξιλόγιό μας έννοιες όπως Ηθική, Ηγεσία, Ευθύνη, Αριστεία, τις οποίες εισάγαμε στον κόσμο αρκετές χιλιάδες χρόνια πριν. Οι έννοιες αυτές δεν θα πάψουν ποτέ να αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία αυτού του τόπου, αλλά θα πρέπει να τις επαναφέρουμε στην καθημερινότητά μας. Αυτό πρέπει να είναι ευθύνη όλων μας.

Σήμερα, έννοιες όπως Simplicity, Transparency και Accountability, έχουν τεράστια σημασία, τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην υλοποίηση των επιχειρησιακών πλάνων των οικονομιών. Στις μέρες μας, περισσότερο από ποτέ, πρέπει να σχεδιάσουμε το μέλλον μας, ευαισθητοποιούμενοι σε θέματα περιβάλλοντος και κοινωνικών προβλημάτων και με γνώμονα ένα πλαίσιο αρχών και αξιών, που δεν θα μπορεί να αμφισβητείται εύκολα από κανένα.

Κλείνοντας πιστεύουμε ότι με την αυτοδέσμευση όλων των μερών, η δυνατότητα να επιτύχουμε είναι ουσιαστική. Πρέπει όμως να δράσουμε άμεσα δίνοντας προτεραιότητα σε θέματα που θα αλλάξουν άμεσα την ψυχολογία και την εικόνα της χώρας. Πολλές φορές η χώρα μας έχει βρεθεί σε δεινή θέση, ποτέ όμως άλλοτε σε τόσο δεινή όσο σήμερα.

Το εγχείρημα δεν είναι εύκολο αλλά έχουμε όλοι μας υποχρέωση να το στηρίξουμε τόσο για το παρόν μας όσο και για το μέλλον των νέων γενεών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μετά από μια, σχεδόν, δεκαπενταετία (1994-2008) υπεραπόδοσης και προσπάθειας σύγκλισης με τις άλλες οικονομίες της ενωμένης Ευρώπης, η ελληνική οικονομία βρέθηκε στο μέσο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, της μεγαλύτερης που εμφανίστηκε από το 1929. Οι άμεσες επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας μας ήταν σαφέστατα ηπιότερες, σε σύγκριση με τις επιπτώσεις που διαπιστώθηκαν στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το momentum της συνεχούς ανάπτυξης και οι δομικές αδυναμίες της οικονομίας μας (εσωστρέφεια, ο προσανατολισμός στην εγχώρια παραγωγή, ο συντηρητικός τραπεζικός κλάδος, κ.λπ.) επιβράδυναν την εμφάνιση των συμπτωμάτων της παγκόσμιας κρίσης.

Η παγκόσμια κρίση, όμως, ανέδειξε τα ουσιαστικά και δομικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, όπως:

- Μέγεθος του δημόσιου τομέα.
- Μη αποτελεσματική λειτουργία του δημόσιου τομέα.
- Χαμηλή ανταγωνιστικότητα.
- Έλλειψη συστημάτων ελέγχου, η οποία έχει ως αποτέλεσμα πολύ μεγάλα ποσοστά, τόσο φοροδιαφυγής όσο και εισφοροδιαφυγής, με αποτέλεσμα τεράστια αρνητική επίπτωση τόσο στα έσοδα του προϋπολογισμού, όσο και στην επιβίωση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας.

- Προστασία συγκεκριμένων συντεχνιακών ομάδων, η οποία οδήγησε σε διάφορες στρεβλώσεις, όπως: κλειστά επαγγέλματα, ωράρια λειτουργίας, cabotage κ.λπ.
- Πολυνομία και καθυστερημένη εφαρμογή των Νόμων, που υποθάλπουν, πολλές φορές, την αδιαφάνεια και τη διαφθορά.
- Γραφειοκρατία.
- Ύπαρξη εμποδίων και χρονοβόρων διαδικασιών, τόσο για την έναρξη, όσο και για την αδειοδότηση και τη λήξη κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Το κόστος των εργοδοτικών εισφορών είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, κάνοντας το συνολικό εργασιακό κόστος υψηλό.

Όλα τα ανωτέρω επιδρούν ιδιαίτερα στην αύξηση του κόστους των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, με συνέπεια να επηρεάζεται αρνητικά η ανταγωνιστικότητα των συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών.

Πέραν όμως των παραπάνω, η παγκόσμια κρίση έκανε ιδιαίτερα αισθητό στην Ελλάδα τον περιορισμό των διαθέσιμων κεφαλαίων, με δυσμενή συνέπεια στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, τόσο ως προς την επάρκεια, όσο και ως προς το κόστος των απαιτούμενων δανειακών κεφαλαίων, που απαιτούνται για τη σωστή λειτουργία της αγοράς.

Οι λόγοι που συνέβαλαν σ' αυτό είναι:

- Η στασιμότητα της οικονομίας.
- Η ανεπάρκεια επαρκών ιδίων κεφαλαίων στην πλειονότητα των επιχειρήσεων.
- Ο κίνδυνος ασυνέπειας αποπληρωμής του ιδιωτικού χρέους, που είναι εκτεθειμένο το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, λόγω της ύφεσης και της συνεχιζόμενης αύξησης της ανεργίας.

Πρέπει, όμως, να τονίσουμε ότι το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα (τράπεζες) δεν αντιμετωπίζει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ιρλανδία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, κ.λπ. και αυτό γιατί:

- Θα υπάρξει επάρκεια κεφαλαίων μετά την ολοκλήρωση του PSI και την επανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζών.
- Ο δείκτης των δανείων προς τις καταθέσεις είναι από τους πλέον υγιείς στην Ευρώπη, στο 124%.
- Ο ιδιωτικός τομέας δεν είναι υπερδανεισμένος, όπως σε αντίστοιχες χώρες της Ευρωζώνης. Στην Ελλάδα ο δείκτης αυτός βρίσκεται στο 124%, όταν στην Δανία βρίσκεται στο 218%, στην Πορτογαλία στο 170%, στο Ηνωμένο Βασίλειο στο 189% και στην Ολλανδία στο 168%, και επίσης:
- Υπάρχει πλήρης απουσία «τοξικών» στοιχείων Ενεργητικού.

Τέλος, υπάρχουν και κάποια άλλα χαρακτηριστικά, τα οποία πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη, όπως:

- Η χώρα μας αποτελεί τη μοναδική περίπτωση στην Ευρώπη των 27 με τόσο μεγάλο έλλειμμα προϋπολογισμού και παράλληλα με ιδιαίτερα μεγάλο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, ενώ την ίδια στιγμή βρίσκεται πολύ χαμηλά στην ανταγωνιστικότητα παγκοσμίως.
- Ο παραγόμενος πλούτος στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα μικρός, ενώ παράλληλα καταναλώνουμε υπερβολικά (85% του ΑΕΠ) και εξαγωγουμε ελάχιστα (20% του ΑΕΠ).
- Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια και είναι από τα υψηλά στην Ευρώπη (ως ποσοστό του ΑΕΠ), αλλά το θετικό αντίβαρο σε αυτό είναι ότι το ιδιωτικό χρέος δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό, με αποτέλεσμα το σύνολο δημόσιου και ιδιωτικού χρέους να μην είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.
- Η Ελλάδα είχε πρόσβαση στη νέα δανειοδότηση που θα προκύψει μετά την ολοκληρωμένη διαδικασία της διαγραφής του χρέους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ «ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ 1	900	150	10	0	740		250
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ 2	900	150	10	0	740		250
ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΘΕΣΗ	700	140	8	0	552		250

ΕΣΟΔΑ ΚΡΑΤΟΥΣ ΦΜΥ	8		112				
ΜΕΙΩΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΟΑΕΔ	370		5180				
ΦΟΡΟΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛ.	165,6		2318,4			552*30%	
ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	70		980			700/2*20%	
ΣΥΝΟΛΟ	473,6		6630,4				

ΕΣΟΔΑ ΤΑΜΕΙΩΝ	390		5460				
ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΤΑΜΕΙΩΝ	500		7000				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	-110		-1540				

ΩΦΕΛΗ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ 100.000			663.040.000				
ΣΕΝΑΡΙΟ 200.000			1.326.080.000				
ΣΕΝΑΡΙΟ 300.000			1.989.120.000				

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Το ποσό των 165,6 ΕΥΡΩ μηνιαίως που εμφανίζεται ως «φόροι κατανάλωσης» έχει υπολογισθεί ως αποτέλεσμα των φόρων καταναλωτικής δαπάνης των καθαρών αποδοχών του εργαζόμενου που αντιστοιχούν περίπου στο 30% των καθαρών αποδοχών του.
2. Το ποσό των 70 ΕΥΡΩ μηνιαίως που αποτελεί απώλεια φόρων του κράτους έχει υπολογισθεί με βάση το σκεπτικό ότι το 50% των αποδοχών του εργαζόμενου θα επιδοτείται ως αφορολόγητο για τις επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Αυτό κρίνεται αναγκαίο διότι οι Επιχειρήσεις θα επιβαρυνθούν από τις εργοδοτικές εισφορές του ανέργου που θα προσλάβουν.
3. Οι απώλειες του ασφαλιστικού συστήματος προκύπτουν από την διαφορά των εργοδοτικών εισφορών των υφισταμένων εργαζομένων από το άθροισμα των ασφαλιστικών και εργοδοτικών εισφορών του ανέργου που θα προσληφθεί.
4. Στον τελευταίο πίνακα εμφανίζεται σε ανάπτυξη το όφελος που μπορεί να προκύψει αν καλυφθούν μέσω του προγράμματος 100, 200 η 300 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΕΔΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κεντρικά

Διεύθυνση: Λεωφ. Ιωνίας 200 και Ιακωβάτων 61
Τ.Κ. 111 44, Αθήνα
Τηλ.: 210-2112000
Φαξ: 210-2112020-1
e-mail: eede@eede.gr

Τμήμα Μακεδονίας

Διεύθυνση: Λέοντος Σοφού 3
Τ.Κ. 546 26 Θεσ/νικη
Τηλ.: (2310)-516639, 522314, 551792, 553318
Φαξ: (2310) 546218
e-mail: macedonia@eede.gr

Τμήμα Πελοποννήσου & Δ. Ελλάδας

Διεύθυνση: Πλατεία Πίνδου 1
Τ.Κ. 262 22 Πάτρα
Τηλ.: (2610) 318 573
Φαξ: (2610) 361 517
e-mail: patra@eede.gr

Τμήμα Κρήτης

Διεύθυνση: Κονδυλάκη 105 & Βάρνης
Τ.Κ. 713 05 Θέρισσος, Ηράκλειο
Τηλ.: (2810) 258869, 263351, 263859, 258413
Φαξ: (2810) 258413
e-mail: creta@eede.gr

Τμήμα Θεσσαλίας & Κεντρικής Ελλάδας

Διεύθυνση: Σωκράτους 111
Τ.Κ. 413 36 Ν. Σμύρνη, Λάρισα
Τηλ.: (2410) 553070
Φαξ: (2410) 579649
e-mail: larissa@eede.gr

ελληνική εταιρία διοικήσεως επιχειρήσεων

Διεύθυνση: Λεωφ. Ιωνίας 200 και Ιακωβάτων 61
Τ.Κ.: 111 44, Αθήνα
Τηλ.: 210-2112000 - Φαξ: 210-2112020-1
e-mail: eede@eede.gr, www.eede.gr